

Slovenski 4 čebelar

YU-ISSN-0350-4697
Letnik XCIV – Leto 1992

• LETO 1873 – PRIČETEK PERIODIČNEGA ČEBELARSKEGA TISKA NA SLOVENSKEM

Slovenski čebelar

Št. 4

1. april

letnik 94

VSEBINA

Marjan Skok: Enotna pomoč hrvaškim čebelarjem	97
Janez Mihelič: XV. Republiški čebelarški seminar o gozdnih pašah v Sloveniji je bil zelo dobro obiskan	98
Marko Debevec: Čebelarjeva opravila v aprilu	100
Jože Babnik: Pomen in način uporabe gradilnega satnika	101
Anton Gerkišič: Zavarujmo satje pred sesanjem in lomljenjem	102
Ivan Vučkič: Poslovne knjige za večje čebelarje	103

PREVOZI ČEBEL NA PAŠE

Jernej Lenič: Ali meja res lomi krila čebelam	106
Pavle Zdešar: Sestanek na ministrstvu za kmetijstvo Slovenije ter vladnih in čebelarških delegacij v Zagrebu	107

Aleš Gregorc: Veterinarska svetovalna služba na področju Gorenjske	108
--	-----

VPRAŠANJA, ODGOVORI IN MNENJA

Franc Javornik: O nerazčiščenih vprašanjih na seminarju o čebeljih pašah	109
--	-----

MEDOVITE RASTLINE

Tamida Prinčič: Čebelje drevo – Evodia danieli	111
--	-----

ZGODOVINA SLOVENSKEGA ČEBELARSTVA

Marjan Skok: Slovenski čebelarji in Kranjska čebela nekoč in danes	111
--	-----

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

Marjan Skok: Pred nami je volilna skupščina ZČDS	114
Milan Runtas: Predlog delovnega in finančnega načrta ZČDS za leto 1992	116
Franc Gornik: Končni izlet krožka mladih čebelarjev OŠ Prevalje	119
Stanko Herle: Razgibana dejavnost čebelarškega društva Dramlje	119
Viktor Kladnik: Delovanje ČD Sevnica	120
ZČDS: Obvestilo društvom in prevažalcem čebel	121

OSMRTNICE
OBVESTILA
MALI OGLASI

CONTENTS

Marjan Skok: Unitary help to Croatia Beekeepers	97
Janez Mihelič: XV. republican Beekeepers seminary about honey crops in Slovenian woods were very well visited	98
Marko Debevec: Beekeepers occupations in April	100
Jože Babnik: Meaning and way of use the natural comb building	101
Anton Gerkišič: Insure the comb ahead of breaking	102
Ivan Vučkič: Procedure books for larges beekeepers	103
Jernej Lenič: Does the border really breake wings of bees?	106
Pavle Zdešar: Meeting on government for agriculture of Slovenia and meeting of goverments and beekeepers delegatones in Zagreb	107
Aleš Gregorc: Veterinary services for advices on Gorenška region.	108

QUESTIONS, ANSWERS AND OPINIONS

Franc Javornik: About insoluble questions on seminary about honey crops in woods in Slovenia	109
--	-----

HONEY PLANTS

Tamida Prinčič: Bee tree – Evodia danieli .	111
---	-----

SLOVENE BEEKEEPING HISTORY

Marjan Skok: Slovene beekeepers and Carniolian bee	111
--	-----

FROM THE SOCIETY LIFE

Marjan Skok: Infront of us is the regular elektoral annual assembly of Slovene Association of Beekeeping Societies	114
Milan Runtas: Sugestion of working and financial plan of ZČDS in a year 1992	115
Franc Gornik: Final excursion for young beekeepers of elementary school from Prevalje	119
Stanko Herle: Agitate activity of beekeepers society life in Dramlje	119
Viktor Kladnik: Work of beekeepers society in Sevnica	120
ZČDS: Information for societys and migratory beekeepers	121

OBITUARIES
INFORMATIONS
SMALL ADVERTISEMENTS

Slika na naslovni strani: Kmalu bo zacvetel prvi regrat. Foto: inž. Andrej Kečkeš – Ljubljana.

Marjan Košak, predsednik čebelarke družine Domžale pred svojim čebelnjakom.

ENOTNA POMOČ HRVAŠKIM ČEBELARJEM

MARJAN SKOK

Videti je, da so se razmere na Hrvaškem umirile in številni begunci se bodo lahko vrnili na svoje domove (ne vsi). Med begunci je tudi mnogo čebelarjev. Ker pa so čebelnjaki oziroma nakladni panji – teh je na Hrvaškem največ – med najbolj nezaščitenimi objekti, so bili mnogokrat tarča besnih napadalcev, jeseni pa tudi neoskrbovani. Veliko čebeljih družin je zato propadlo, veliko pa je bilo namenoma uničenih. Škoda je velika in hrvaški čebelarji je ne bodo mogli sami nadomestiti.

Spomnimo se, kako so nam pri naši katastrofi pomagali koroški čebelarji. Že nekaj dni po poplavi Savinje je Slovensko čebelarsko društvo Šmihel s Koroške zbralo in pripeljalo poln tovornjak pomoči in jo razdelilo neposredno oškodovanim ljudem iz Zgornje Savinjske doline. Zatem so organizirali še širšo akcijo po vsej Avstriji in zbrali denar za poln tovornjak novih AŽ panjev in čebelarske opreme, vse to pa so predali neposredno oškodovanim čebelarjem v Laškem. O obeh akcijah smo pisali tudi v Slovenskem čebelarju.

Kaj pa mi? Razpisali smo zbiralno akcijo za pomoč hrvaškim beguncem in čebelarjem. Za zdaj se ne moremo pohvaliti. V letošnji prvi številki Slovenskega čebelarja smo objavili podatke o zbrani pomoči, ta pa na žalost zadostuje le za nakup štirih novih panjev in 25 čebeljih družin. Predvsem od čebelarjev prevažalcev na Hrvaško smo pričakovali več pomoči.

Če upoštevamo, kolikokrat smo bili slovenski čebelarji gostje na Hrvaškem, kjer so nas gostoljubno sprejeli in kjer so naše čebele nabrale precej sladkega pridelka, moramo tudi mi pokazati, kako znamo to ceniti. Dostojno se jim moramo zahvaliti za njihovo dosedanje gostoljubnost in jim pomagati v sedanjem težkem prehodnem obdobju.

Pri tem moramo sodelovati vsi. Majhni čebelarji z majhno pomočjo, večji pa z večjo. **Zveza predlaga, naj vsak prevažalec na hrvaška pasišča na vsak prevozni čebelnjak podari vsaj en panj s čebelami.** Prevažalce tudi prosimo, da nam sporočijo naslov in svojo odločitev. V naslednji številki Čebelarja pa bomo objavili natančen načrt zbiranja panjev.

Pokažimo, da znamo biti slovenski čebelarji solidarni s čebelarji, ki jih je prizadela vojna ali katera druga nesreča. Hrvaškim bomo s tem pokazali svojo hvaležnost za njihovo gostoljubje in pripravljenost za nadaljnje strokovno in prijateljsko sodelovanje.

XV. REPUBLIŠKI ČEBELARSKI SEMINAR O GOZDNIH PAŠAH V SLOVENIJI JE BIL ZOPET ZELO DOBRO OBISKAN

Prof. JANEZ MIHELIČ

Letos je vnovič zaživel republiški strokovni čebelarški seminar v Polju pri Ljubljani, že petnajsti po vrsti. Priredili smo ga 22. februarja. Seminar je bil tudi mednarodni, saj je bil prvi predavatelj direktor čebelarške šole iz Gradca v Avstriji gospod Josef Ulz. Drugi predavatelji pa so bili naši znani velečebelarji in prevažalci čebel Marko Debevec, Janez Pislak in Pavle Zdešar ter mag. Janez Poklukar s Kmetijskega inštituta Slovenije.

Osrednja tema seminarja je bila GOZDNE PAŠE V SLOVENIJI, v razpravi pa so čebelarji gosta iz Avstrije povprašali tudi o

čebeljih boleznih in njihovem zdravljenju v Avstriji. Obisk na seminarju je presegal vsa pričakovanja, saj se ga je udeležilo okoli tristo čebelarjev, in to predvsem tistih z večjim številom panjev, ki svoje čebele tudi prevažajo. Lepo razstavo čebelarške opreme, izdelane v Sloveniji, so pripravili vsi naši največji izdelovalci – Anton Logar, Marko Debevec, Franc Dobnikar, Jože Rihtar in inovator Lojze Ličen iz Nove Gorice.

Gospod Ulz je čebelarje seznanil s povzročitelji gozdnega medenja lekanijami in lahnidami, značilnimi za področje Srednje Evrope, in njihovimi razvojnimi cikli. Pouda-

Predsednik ZČDS Marjan Skok je pozdravil vse udeležence seminarja.

Da bodo domače paše v bodoče še bolj pomembne, je dokazoval tudi dober obisk simpozija.

Gospod Ulz je razgibal naše čebelarje s tujimi izkušnjami, ki so tudi vedno dobrodošle.

ril je, da je zelo pomembno, da zna čebelar sam poiskati gozdno pašo in sam predvideti verjetnost, da se bo pojavila. Glede napovedi medenja pa je menil, da je ta verjetnejša pri lekanih na smreki kot pri lahnidah, saj da so pri teh zanesljiva le po dolgoletnih opazovanjih in izkušnjah. Kljub temu pa so odločujoči dejavniki za pojav medenja vreme, vlaga in temperatura pred medenjem in med njim.

Predavanje g. Ulza bomo objavili v eni naslednjih številok našega glasila, tega pa bomo večinoma namenili gozdnemu medenju. V včasih zelo polemični razpravi, predvsem v zvezi s čebeljimi boleznimi, smo

izvedeli, da so v Avstriji zelo poenostavili postopek za prevoze čebel na pašo in preglede čebel na čebelje bolezni. Zaradi pomanjkanja časa pa nismo uspeli zvedeti podrobnosti, predvsem, ali so to že uzakonili, zato bomo odgovore na ta vprašanja skušali od gosta dobiti v pisni obliki in jih objaviti v eni od prihodnjih številok. Pri nas se bomo glede predpisov o pogojih za prevoz čebel morali prilagoditi sosednji Hrvaški ali pa se z njo o tem dogovoriti. Če bomo namreč še hoteli voziti čebele čez mejo, bomo morali imeti na tem področju enotna merila. O tem smo se pred kratkim že pogovarjali v Zagrebu.

Čebelar Jože Rihar s svojo rešitvijo AŽ panja (enajstsatarja) za dodatnih osem satov, s katerim je sodeloval na razstavi.

Anton Logar še vedno širi ponudbo orodja za čebelarstvo, kar je še posebno pohvale vredno.

Tudi predavanja naših znanih čebelarjev so bila zelo poučna in seveda polna praktičnih nasvetov. Prepričani smo, da bodo veliko pomembnejše, kot so bile do zdaj, postale domače gozdne paše. Zato jih bomo morali bolje izkoriščati. Gozdni medovi so namreč edini zanimivi za izvoz, poleg tega pa so najboljša pasišča na hrvaških kriznih območjih. Za to nalogo pa se bomo morali slovenski čebelarji bolje organizirati, zlasti pa izboljšati delo opazovalne službe gozdnega medenja, da bodo obvestila o medenju točna in hitra. V delo

opazovalne službe bomo morali vključiti moderno elektronsko opremo, ki jo posamezni čebelarji že preizkušajo. Zaradi dobrih rezultatov upamo, da bo posodabljanje opazovalne službe podprlo tudi ministrstvo za kmetijstvo v korist vsega slovenskega čebelarstva.

Za zaključek naj povzamem besede g. Ulza o tem, zakaj je gozdni med v Evropi tako cenjen. Le-ta namreč vsebuje deset do petnajstkrat več snovi, ki uničujejo bakterije (baktericidne snovi), kakor cvetlični medovi, zato ga porabniki tudi bolj cenijo.

ČEBELARJEVA OPRAVILA V APRILU

MARKO DEBEVEC

April je že pravi čebelarški mesec. Slovi po tem, da je zelo spremenljiv: od zelo toplega do hladnega vremena, včasih celo s snegom. Zato se mora tudi čebelar prilagoditi tej muhasti aprilski naravi. Največja skrb vsakega čebelarja v tem mesecu je, da ima čebelja družina dovolj hrane. Staro pravilo pravi, da mora imeti povprečna čebelja družina vsaj 4–5 kg medene zaloge. Tudi naš največji čebelar Janko Pislak pravi, da mora 10.000 čebel imeti vsaj 1–1,5 kg medene zaloge. V zadnjih letih je aprila in še v začetku maja zelo slabo vreme s štirinajstimi do dvajsetimi zaporednimi deževnimi dnevi. V takih slabih naravnih pogojih, in ko so se čebele do aprila že lepo razvile na 4–6 satih zalege, medena zaloge pa hitro kopni, moramo vsak primanjkljaj hrane nadomestiti. Najbolje je, če imamo en panj na tehtnici, saj v tem primeru pri močni družini lahko opazimo, da tehtnica pri slabem vremenu pade do 0,5 kg na dan. Zato ni dovolj le špekulativno krmljenje 0,2 do 0,3 l, ampak moramo izgubo nadomestiti z litrom krme vsak drugi dan. V zadnjih nekaj letih je že skoraj pravilo, da aprila zapade še nezaželen sneg. V takem primeru pa postopamo takole:

- zgodaj zjutraj zapremo vse panje,
- okoli čebelnjaka odmečemo čim več snega, najmanj 10 do 15 m,

– če čebele še niso močne in v panjih še ni več kot 4 do 5 satov zalege, jih lahko za en dan zapremo, zadaj v korito pa natočimo 1 do 2 dl rahlo oslajene vode.

Panje zadaj odpažimo, vrata panjev pa povsem zapremo, sicer se nam čebele naberejo na mrežo okenca, tam pa se navadno zadušijo. Čebele ne smejo videti svetlobe. Zvečer istega dne žrela panjev previdno odpremo.

Nenaden sneg čebelam v tem obdobju popolnoma spremeni orientacijo. Prejšnji dan je bila barva okolja še zelena, zdaj pa je zaradi snega bela. Bela barva in sončna svetloba čebele zelo motita in navadno se čebele kar zaletavajo v mehak sneg, v katerem povečini tudi ostanejo, saj se prekomerno ohladijo.

Kot sem že omenil, čebelam pomagamo tako, da sneg odstranimo čim dlje od čebelnjaka, da se pokaže zelena barva, saj ta čebel ne moti. Po možnosti okoliški sneg posujemo s senenim drobrijem, pepelom ali žaganjem. Če pa so čebele v tem obdobju že premočne ali če že posedajo na bradah panjev in imajo od 6 do 9 satov zalege, je vsako jutranje zapiranje panjev odveč, ker se bodo čebele gotovo zadušile. V tem primeru samo odmečemo sneg in ga posujemo.

V bližini čebelnjaka naj bo dobro urejen napajalnik, da imajo čebele vodo blizu in

da se ob slabem vremenu pri donosu vode ne izgubijo.

Če je vreme ugodno, začnejo čebele ob cvetenju češnje, regrata ali ogrščice graditi satje. Navadno je to tudi najbolj ugoden čas za prestavljanje čebel v mediščni del panja. Ta poseg pa se glede na vreme lahko zavleče do sredine maja. Menim, da je spomladansko prestavljanje družin v optimalnem času razvoja čebelje družine zelo pomembno, od tega pa je odvisno tudi nadaljnje čebelarjenje. Če ta pomemben poseg v panj zamudimo, nam družina prehitro izroji, prezgodnje prestavljanje pa ob hladnem vremenu zavre razvoj čebel. Držimo se pravila, da delamo pri čebelah tedaj, kadar se čebelja družina hitro množi (matica na dan na novo zaleže 1–2 sata), ne pa tedaj, kadar ima čebelar konec tedna

dovolj časa za opravila pri čebelah. Ko ima družina 7–9 satov zalege, se odločimo za prestavljanje, tako da dva sata s pokrito zalego prestavimo v medišče (če je družina zelo močna, tudi več) med sredinski del spodnjega gnezda čebel. Če prestavljamo družine že konec aprila, sredinskega gnezda čebel še ne razbijemo, ker ta tvori gnezdo s 4–6 sati zalege. Ob to gnezdo pa lahko na vsaki strani postavimo po eno satnico, ob neugodnem vremenu pa lepe mlade izdelane sate. V tem mesecu morajo biti panji še zelo dobro odeti z opažem, saj se zdaj stara zimska generacija čebel zamenjuje z novo. Ta prehod je lahko zelo težaven. V panju manjka čebel, zalega pa je že obsežna, tako da ni dovolj ogreta. Čebelam zato pomagamo z dobro odetim panjem.

POMEN IN NAČIN UPORABE GRADILNEGA SATNIKA

Inž. JOŽE BABNIK

Gradilni satnik je del običajnega satnika, v katerem čebele potegnejo oziroma gradijo satje v spomladanskem in poletnem razvoju.

Namen gradilnega satnika je v tem, da imajo čebele v njem vedno prostor za gradnjo satja, čebelar pa ob rednih pregledih lahko ugotavlja, kakšno je stanje v čebelji družini in kaj je potrebno ukreniti. Gradilni satnik res lahko imenujemo »čebelarski barometer«.

Po velikosti, obliki in lastnosti zgrajenega satja lahko ugotovimo naslednje:

Če družina gradi samo čebelje satje, ni nevarnosti za rojenje. Takim družinam dodamo v gradnjo satnice, ki bodo ob dobri paši takoj zgrajene in tudi zaležene.

Če družina poleg čebeljega satja gradi tudi trotovskega, je to znak, da je opustila rojilno razpoloženje.

Če družina gradi samo trotovske satje, je to znak, da se na rojenje še ne pripravlja. Če je del celic že napolnjen z medom, je to znak, da je paša v polnem teku.

Če se pokažejo na gradilnem satniku ob robu začetki matičnikov, je to znak za začetek rojilnega razpoloženja.

Če se je gradnja gradilnika ustavila, je to znak, da bo družina vsak čas rojila ali da je celo že izrojila.

Da bomo sproti spremljali, kaj se dogaja v čebelji družini, moramo gradilni satnik spodrezovati najmanj enkrat na teden. Ob izrezovanju dobimo tudi večjo količino čistega voska. Ta je najlepši, če satje takoj pretopimo v sončnem topilniku. S tem se tudi izognemo usmradi tv satja, če smo z izezovanjem zakasnil in v satju že našli ličinke. Z gradilnim satnikom se izognemo tudi pretirani gradnji trotovske celice pred preostalem satju v panju.

Pred nekaj leti je bil gradilni satnik eden zelo pomembnih bioloških ukrepov za zatiranje varoe. Z leti in z novimi načini zatiranja pa je zgubil svojo veljavo. Če gradilni satnik izrezujemo vsakih 14 dni, lahko ugotovljamo prisotnost zajedavcev, seveda pa samo ta ukrep v boju proti varozi ne zadoštuje.

Gradilni satnik naredimo tako, da navadni satnik pregradimo s pokončno letvico, in sicer na prvi tretjini njegove dolžine. Prazen prostor je namenjen prosti gradnji,

preostali del pa zapolnimo s satnico, da dobimo navaden sat.

Ob začetku prve spomladanske paše vstavimo gradilni sat na rob gnezda in satnik primerno označimo. V praznem mestu ob zalogi se zbere največ mladih čebel – graditeljic in gradnja ob primerni paši ali ob dodatnem krmljenju poteka zelo hitro.

Pri AŽ panjih je gradilni satnik postavljen v posebej pripravljen vložek v plodiščnih okencih. Tu družine satja ne gradijo tako intenzivno. Če satja pred prevozom ne izrežemo, ta lahko ovira običajno izmenjavo toplega zraka v panju.

Gradilni satnik je barometer, ki pomaga čebelarju začetniku, da spozna, kdaj je čas za posamezna opravila v čebelnjaku. Tako

bo dodajal satnice, ko bo nastopil gradilni nagon, ne pa tedaj, kot je zapisano v navodilih. Enako pomembno je, da začetnik ve, kdaj je treba prenehati z dodajanjem satnic. Čebele namreč nedograjeno satje propolizirajo in matica se vztrajno izogiba tovrstnemu satju.

Čebelarjem z več prakse in večjim številom panjev pa gradilni satnik pomaga, da je pregled družin hitrejši in brez kakšnih nepotrebnih posegov v notranjost družine. Ob takem pregledu nam v sezoni ostane več časa za oskrbo družin, ki so na začetku ali sredi rojilnega razpoloženja.

Gradilni satnik mora biti čebelarju v pomoč, hkrati pa tudi izvor dodatnih količin čebeljega voska. Vse to pa poveča donosnost našega čebelarstva.

ZAVARUJMO SATJE PRED SESEDANJEM IN LOMLJENJEM

ANTON GERKŠIČ

V januarski številki revije »Moj mali svet« sem zasledil nadvse zanimiv prispevek gospoda Franca Šivica. Posebej je pritegnil mojo pozornost odstavek prispevka s priložno fotografijo. Naj ga citiram:

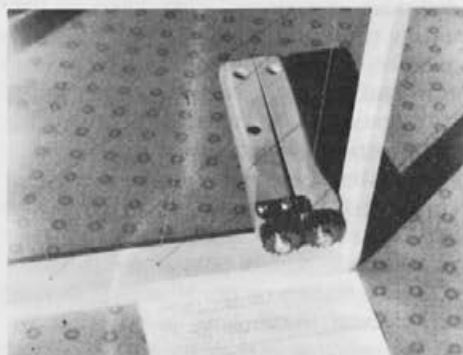
»Žice v satnikih imajo podobno nalogo kakor betonsko železo: utrditi morajo satnice, da se ne zlomijo in ne sesedejo. Kljub temu se med prevozom na pašo pogosto zgodi, da zaradi vznemirjenja čebel v panju naraste temperatura in satnice zdrsnejo po gladki žici. Dandanes znamo to nevarnost preprečiti. Francozi so izumili preprosto napravo iz viličastega ročaja in dveh zobatih koles, z njo pa žico zelo hitro nacikcakamo in jo obenem tudi ustrezno napnemo. Brez te naprave bi ne smel biti noben čebelar. Škoda je le, da je pri nas še nihče ne izdeluje.«

Ob sprotnih posvetovanjih z dobrim znancem, prijaznim, praktičnim in ustrezljivim čebelarjem Antonom Vidicem iz Rožne doline v Ljubljani, sem začel na papirju razvijati morebitne različice izdelka. Le-ta naj bi bil narejen brez nujnega zla današnje dobe, to je plastike. Izdelal sem vzorčni primerek, ki sva ga z g. Vidicem preizkusila in se dogovorila, kaj je še potrebno popraviti.

Prvi poizkus predstavitve izdelka širšemu krogu čebelarjev na občnem zboru Čebelarškega društva Ljubljana Center 6. februarja letos pa mi je povsem spodletel, ker je v odločilnem trenutku v dvorani ugasnila luč.

Druga možnost predstavitve in ponudbe se mi je ponudila na razstavi čebelarške opreme in pripomočkov, ki jo je ZČD Slovenije priredila v osnovni šoli Polje 22. februarja letos.

Še nekaj pojasnil in praktičnih nasvetov za tiste, ki bi se odločili uporabljati zobčalnik. Zbral sem jih med našimi čebelarji, ki napravo že imajo, delno pa povzel iz nemškega navodila:

1. Žico nazobčamo tik pred vlaganjem satnic v satnike, torej je še vedno čas za nakup zobčalnika tudi za to sezono.

2. Žica naj bo za nazobčanje napeljana nekoliko ohlapneje kot za gladko žico.

3. Žico nazobčamo v smeri napeljave žice.

4. Pred potegom stisnimo zobčalnik na prazno, da se zobje kolesc ujamejo. S tem še zmanjšamo že sicer majhno možnost, da bi žico preščipnili.

5. Zobčalnik samo enkrat potegnemo na istem mestu žice. Če nam med potegom orodje »uide« z žice, nadaljujemo delo v isti smeri z majhnim presledkom.

6. Pravilna drža ročaja zobčalnika je približno pravokotno na satnik (90°); izdelani kot med ročajem in žico pa naj bi bil 80 stopinj v smeri potega, t.j. malo manj kot pravokotno.

7. Če smo prepričani oziroma se bojimo, da smo žico preveč napeli, kar vidimo s prostim očesom, vzdolž ene stranice in je žica morebiti potegnila satnik skupaj, imamo dve možnosti:

– da nekoliko močnejše potegnemo nara-
zen usločeni stranici ali

– da z dlanjjo rahlo pritisnemo na vsako žico.

V obeh primerih bo nazobčanje ostalo, prevelika napetost žice pa bo ustrezno popustila.

8. Tudi pri nazobčani žici je pogoj za to, da se satje ne bi sesedalo in lomilo pravilno vtopljena žica v satnico.

Vse zgoraj navedeno velja, kot rečeno, za začetnika, ki si bo potrebno vajo pridobil v prvih desetih minutah, kmalu pa si bo izbral svoj najustreznejši način dela.

POSLOVNE KNJIGE ZA VEČJE ČEBELARJE

IVAN VUČIČ

Zakon o dohodnini (Ur. list RS, št. 48/90) v 31. in 32. čl., 3. pogl. Davek iz dohodkov iz dejavnosti v zvezi s čebelarstvom ni bil dovolj natančen. Zato so ga z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini (Ur. list RS 31/91, z dne 31. decembra 1991) popravili. Tako 51.b člen izrecno uvršča čebelarstvo med pos-
stranske poklice in določa odhodke v višini 60 odstotkov ter dobiček v višini 40 odstotkov. Stopnja davka je 15 odstotkov od dobička, to pomeni 6 odstotkov celotnega iztržka. Zakon je do čebelarjev krivičen, saj je znano, da pri tako malih donosih, kot so zadnja leta, čebelarji ne moremo ustvarjati dobička, ampak celo izgubo.

Iz prehodnih in končnih določb dopolnjenega zakona o dohodnini je razvidno, da je 51.b čl. začel veljati 1. januarja 1992, zato menim, da nam za leto 1991 ni treba prijaviti dohodkov iz čebelarstva. Zahtevo za ugotavljanje dobička na podlagi normiranih stroškov v l. 1992 pa morajo davčni upravi pristojne občine do 31. januarja 1992 predložiti vsi čebelarji, ki soglašajo s takšnim načinom ugotavljanja dobička.

**Vsi čebelarji, ki ne soglašajo z normiranimi 60-odstotnimi storški in 40-odstotnim dobičkom, lahko z vodenjem poslovnih knjig doka-
žejo izgubo ali morebitni dobiček.**

Čebelarji ZČD Murska Sobota smo se na davčni upravi občine Murska Sobota dogovorili za vodenje naslednjih evidenc:

V evidenco osnovnih sredstev vpišemo čebel-
njak, tovornjak, prikolico, panje, čebelje družine, točilo, kotel za kuhanje voščin, čebelarstvo tehtni-
co, strojček za izdelavo satnic, akumulator za zažičevanje, sipalnice in ves drug inventar.

Amortizacijske stopnje so predpisane v Uredbi o načinu obračunavanja amortizacije oziroma odpisa vrednosti materialnih in nematerialnih naložb (Ur. list SFRJ, št. 12/89 in 35/89), ki v Republiki Sloveniji še velja, ker še nimamo svojega predpisa. Za čebelarstva so:

I. GRADBENI OBJEKTI

5/1, 3 al.: – iz lesa in drugega materiala 5%

V. OPREMA ZA DEJAVNOST S PODROČJA KMETIJSTVA

79/6 al.: – oprema za vzrejo čebel, sviloprejk

in ptic ter pridobivanje medu, voska ipd. 15,5%

IX. OPREMA ZA PROMET IN ZVEZE TER NAKLAD IN TRANS.-MEH.

98/Transportna sredstva v cestnem prometu

3. al.: – Tovornjaki, vlečna vozila 14,3%

5. al.: – Priklopniki

– kamionski 14,3%

– osebnih avtomobilov 10%

– za traktorje in za druga vozila 12,5%

XIII. DELOVNA IN PLEMENSKA ŽIVINA

– 120/3 al. – čebelje družine 25%

Če bodo v letošnjem letu sprejeti novi predpisi, jih bomo seveda morali upoštevati.

Za vsa osnovna sredstva in opremo je treba ugotoviti sedanjo nakupno ceno, oceniti odpise glede na starost in seveda sedanjo vrednost. Na primer: Nakupna vrednost tovornega vozila je 1.500.000 SLT, odpisi 1.000.000 SLT, sedanja vrednost 500.000 SLT. Amortizacija se vedno računa od nakupne vrednosti ne glede na zdajšnje vrednost osnovnega sredstva. Za določitev nakupne vrednosti čebelarške opreme bomo na primer uporabili zdaj veljavni cenik Medexa ali kake druge čebelarške trgovine. Prav pa bi bilo, če bi vsi uporabili isti cenik. Če se amortizacija obračuna na podlagi vrednosti osnovnih sredstev in opreme z začetka leta, se amortizacija kot strošek revalorizira. Enak rezultat dobimo, če revaloriziramo osnovna sredstva in opremo, nato pa izračunamo amortizacijo za tekoče leto.

Predlagam, da tudi drobni inventar (grebljice, dleta i. t.) odpisujemo po 20-odstotni stopnji ali več, če je življenjska doba krajša od pet let.

Za ocenitev čebeljih družin (zaradi amortizacije) predlagam vrednost 9 kg medu, za 1 kg medu pa predlagamo 20 ATS. Od tako dobljene vrednosti vseh družin vpišemo 25 odstotkov med odhodke.

Za sladkor (lahko tudi za satnice in satnike) vodimo količinsko evidenco o začetni zalogi, nakupu, porabi in končni zalogi. Med odhodke leta vpišemo porabljene količine po tekočih cenah. Seveda pa račune hranimo.

Za tovorno vozilo, ki ga uporabljamo za prevoze na pašo, prikažemo porabljeno količino goriva in seveda vse druge stroške, t. j. registracijo in morebitna popravila.

Za osebne prevoze do čebelnjaka ali na pašo vodimo evidenco o prevoženih kilometrih po dnevih. Ob koncu leta ugotovimo odhodek tako, da seštevek prevoženih kilometrov pomnožimo s 30 odstotki vrednosti super bencina ob koncu leta.

Tudi za čebelnjak moramo ugotoviti, koliko stane nov. Po mojem izračunu stane vsak panj 6.666 SLT, to pa za 30 družin zneso 200.000 SLT. Če nimate lesenega čebelnjaka, je zelo dober dokaz njegove vrednosti zavarovalna polica. Seveda je odhodek čebelarstva tudi zavarovalnina.

Med čebelarjeve prihodke štejemo prodani med oziroma pridelke v tekočem letu. Če dela medu niste prodali v tem letu, ampak v naslednjem, je to prihodek v naslednjem letu. Odkupna podjetja tako ne bi smela odtegovati od kupnine davka na dohodek (6 odstotkov). Seveda moramo v tem primeru izjaviti, da vodimo poslovne knjige in da bomo sami plačali davek od dohodkov, če bo to potrebno.

Ob neposredni prodaji čebeljih pridelkov zasebnikom ni treba plačati prometnega davka v zvezi z določilom 4. točke 6. čl. Zakona o prometnem davku (Ur. list RS 4/92). Če se prodaja kmetijskih pridelkov med fizičnimi osebami na sejmi in tržnicah ne šteje kot promet proizvodov, se za tak promet ne more šteti niti prodaja na domovih.

Priporočam vsem čebelarjem, ki prodajajo čebelje pridelke, da vodijo knjige, ker so stroški oziroma odhodki tolikšni, da ni težko izkazati izgube, še posebno pri slabih in srednih letinah, kot so bile zadnja leta.

EVIDENCA ZALOG (PRIMER)

Tek. št.	Datum	Opis	Nabava	Poraba	Zaloga
1.	1. 1. 92	sladkor			1.550 kg
2.	1. 1. 92	satnice AŽ			300 kom.
3.	1. 1. 92	AŽ satniki			1.200 kom.
4.	1. 1. 92	sprej maja			4 kom.
5.	1. 1. 92	žičniki			2 kg
6.	1. 1. 92	žica za žičenje			10 kom.
7.	1. 1. 92	zdravilo nistatin			4 kom.
8.	1. 1. 92	zdravilo mitac			0,3 l
9.	1. 1. 92	zdravilo klartan			1 l
10.	1. 1. 92	lističi za dimljenje			300 kom.
11.	31. 12. 92	sladkor		750 kg	800 kg
12.	31. 12. 92	satnice		100 kom.	200 kom.
13.	31. 12. 92	AŽ satniki		100 kom.	1.100 kom.
14.	31. 12. 92	sprej maja		2 kom.	2 kom.
15.	31. 12. 92	žičniki		0,5 kg	1,5 kg
16.	31. 12. 92	žica za žičenje		2 kom.	8 kom.
17.	31. 12. 92	zdravilo nistatin		4 kom.	0 kom.

Vpišemo tudi morebitne nakupe

EVIDENCA ODHODKOV IN PRIHODKOV (za čebelarjenje na mestu v oddaljenosti 7 km)

Tek. št.	Datum	Opis	Odhodki	Prihodki
1.	31. 12. 92	amortizacija čebelnjaka	10.666	
2.	31. 12. 92	amortizacija opreme	44.822	
3.	31. 12. 92	odpis drobnega inventarja	13.862	
4.	31. 12. 92	satnice 100 kom.	2.026	
5.	31. 12. 92	sladkor 750 kg x 44	33.000	
6.	31. 12. 92	AŽ satniki 100 kom.	2.620	
7.	31. 12. 92	sprej maja 2 kom.	320	
8.	31. 12. 92	žičniki 0,5 kg	85	
9.	31. 12. 92	žica za žičenje 2 kom.	56	
10.	31. 12. 92	zdravilo nistatin 4 kom.	3.080	
11.	31. 12. 92	zdravilo mitac	50	
12.	31. 12. 92	zdravilo klartan 0,1 lit + palčke	1.200	
13.	31. 12. 92	lističi za dimljenje 70 kom.	210	
14.	31. 12. 92	zavarovalna premija za čeb. + zal.	5.651	
15.	31. 12. 92	prevozi 200 x 14 km po 14 SLT	39.200	
16.	31. 12. 92	prodaja medu 230 kg x 220 SLT		50.600
Skupaj:			156.848	50.600
Izguba v letu 1992				106.240

Tudi če bo slovenski predpis določil nižjo amortizacijo za čebelarsko opremo, bo v tem primeru pri čebelarjenju še vedno izguba. Izgube ni mogoče pokriti tudi pri donosu 20 kg na panj, to pa se pri čebelarjenju na mestu zadnja leta zgodi verjetno na 10 let le enkrat.

Pri vnašanju podatkov v evidence so uporabljene zdajšnje cene, kot da ni inflacije. Vsak čebelar lahko na podlagi svojega stanja vpiše podatke v evidence, te pa mu bodo služile kot načrt za letošnje leto. Ob koncu leta bo seveda na podlagi podatkov in listin izpopolnil podatke. Osnovna sredstva in opremo ter droben inventar bo moral revalorizirati s količniki inflacije (za

lansko leto je ta količnik 2,772) ali pa na podlagi cenika uporabiti nove cene. Enostavneje bo seveda s količnikom, ta pa bo objavljen v Čebelarju. Za vse druge odhodke bo treba uporabiti ob koncu leta veljavne cene. Če bo sladkor stal ob koncu leta npr. 120 SLT bo uporabljena ta cena, ne pa cena v računu itd. Prav tako bo veljavna tudi cena medu, vpisana ob koncu leta. Le tako bodo podatki primerljivi.

Lotimo se vodenja knjig oziroma evidenc! Le tako bomo zakonodajalcu dokazali, da nas je po krivici uvrstil med davkoplachevalce.

Razmišljanja se nanašajo predvsem na čebelarjenje na mestu.

EVIDENCA OSNOVNIH SREDSTEV (PRIMER)

Tek. št.	Datum	Naziv osnov. sredstva	Am. st.	Nakupna vrednost	Odpisi	Zdajšnja vrednost
1.	1. 1. 92	Čebelnjak	5 %	213.312	63.994	149.318
2.	1. 1. 92	AŽ panji 10S 24 kom.	15,5 %	100.776	30.232	70.544
3.	1. 1. 92	AŽ panji 9S 8 kom.	15,5 %	30.824	9.247	21.577
4.	1. 1. 92	AŽ točilo 4 S alu.	15,5 %	10.612	3.184	7.428
5.	1. 1. 92	električno gonilo 100 W	15,5 %	14.000	—	14.000
6.	1. 1. 92	parni topilnik	15,5 %	39.833	11.950	27.883
7.	1. 1. 92	čebelje družine 32 x 1.350	15,5 %	43.200	—	43.200
8.	1. 1. 92	čebelarska tehtnica	15,5 %	15.000	4.500	10.500
9.	1. 1. 92	AŽ panji 5S 10 kom.	15,5 %	14.930	4.479	10.451
10.	1. 1. 92	naprava za izdelov. sat.	15,5 %	20.000	—	20.000
Skupaj oprema:				289.175	63.592	225.583

Prevozi čebel na paše

ALI MEJA RES »LOMI« KRILA ČEBELAM?

Republika Slovenija je 8. oktobra 1991 postala država. Državnih meja z Italijo, Avstrijo in Madžarsko smo bili vajeni, nikakor pa nam ne gre v zavest, da imamo zdaj enako državno mejo z Republiko Hrvaško! Prav te meje desetletja niso in nismo občutili, danes pa na njej gradimo mejne prehode in srečujemo policijo, carino in inšpekcijske službe, ki zagotavljajo nemoten pretok blaga. To je čisto prava meja. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Republiška veterinarska uprava sta se zgodaj začela pripravljati na to. Z osamosvojitvijo smo prevzeli tudi organizacijo in strokovna opravila mejne veterinarske službe. Na mejah z Italijo, Avstrijo in Madžarsko je bilo lažje, ker so bile službe že organizirane. Na meji s Hrvaško pa jih moramo še organizirati. Upamo, da nam bo to uspelo do 1. maja.

Z veterinarsko upravo Republike Hrvaške smo takoj uskladili mejne prehode, na katerih bo svoje delo opravljala tudi veterinarska služba. Tako je vlada Republike Slovenije na predlog Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Republiške veterinarske uprave sprejela odlok o ustanovitvi mejnih veterinarskih postaj in ga objavila v Uradnem listu RS, št. 7/91-I, dopolnjen ter dodatno usklajen pa je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 7/92. S tem odlokom so bile ustanovljene mejne veterinarske postaje in določeni mejni prehodi, na katerih bo organizirana veterinarska služba. To pa pomeni, da je promet z živalmi in živalskimi pridelki možen le prek teh mejnih prehodov. Ker menim, da čebelarje najbolj zanimajo cestni mejni prehodi na meji z Republiko Hrvaško, naj povem, da so to: Draginja, Metlika, Obrežje, Gruškovje, Središče ob Dravi, Petišovci, Dobovec in Jelšane.

Ker smo bili na Republiški veterinarski upravi Slovenije opozorjeni na probleme sezonske paše čebel, saj se le-ta hitro približuje, letos pa jo je razmejila nova meja, smo se z Republiško veterinarsko upravo Hrvaške dogovorili za sestanek. V Zagrebu so se 20. februarja letos poleg predstavnikov obeh veterinarskih uprav sestanka udeležili tudi trije predstavniki Zveze čebelarских društev Slovenije, in sicer prof. dr. Senegačnik, mag. Javornik in g. Zdešar.

Potem, ko smo uskladili stališča, smo sprejeli nekaj sklepov, ki veljajo za vse, ki se bodo letos odločali za pašo čebel v Republiki Hrvaški ali v Republiki Sloveniji.

Čebelarji, ki bodo letos čebele peljali na pašo v eno ali drugo republiko, morajo priskrbeti naslednje dokumente:

- soglasje pristojnega upravnega organa občine, v katero bo peljal čebelje družine na pašo;
- uvozno dovoljenje pristojne Republiške veterinarske uprave;
- zdravstveno spričevalo za živali;
- potrdilo o zdravstvenem stanju pošiljke, ki se odpremja s prevoznim sredstvom v prometu.

In kako si lahko te dokumente priskrbimo?

Čebelar mora najprej pridobiti soglasje pristojnega upravnega organa občine ali občin, v kateri bo imel čebele na sezonski paši. S takim soglasjem in vlogo, kolkovano z upravnimi koleki, ki veljajo v posameznih državah (za Sloveniji 100 SLT), **zaprosi pristojno Republiško veterinarsko upravo za uvozno dovoljenje**. Ko pridobi uvozno dovoljenje, zaprosi območno veterinarsko organizacijo (zavod) za potrdilo o zdravstvenem stanju čebel, ki jih bo prevažal v prevoznem čebelnjaku. Uvozno dovoljenje lahko dobi le po opravljenem pregledu čebeljih družin. S tem potrdilom čebelar zaprosi pristojni organ v občini za izdajo zdravstvenega spričevala za živali. Pri nakladanju čebeljih družin je potreben še veterinarsko-sanitarni pregled. Pogoji za zdravstveno stanje čebeljih družin, ki jih čebelar pelje na pašo, bodo določeni v uvoznem dovoljenju. Če pa bodo čebele ostale na paši več kot tri mesece, kolikor velja njihovo zdravstveno spričevalo, bo moral čebelar pristojni veterinarski organ v občini, v kateri ima čebele na paši, zaprositi za podaljšanje zdravstvenega spričevala.

Tak je torej dogovorjeni postopek za prevoz čebel med dvema novima državama.

Veterinarski delavci v upravnih organih in v veterinarskih organizacijah pa si bomo prizadevali, da si čebele ob teh postopkih ne bodo »lomile« kril in da bodo vezi med čebelarji dveh novih držav ostale nespremenjene. Pomagali vam jih bomo celo krepiti.

dipl. vet. Jernej LENIČ
Pomočnik direktorja
Republiške veterinarske uprave

1. **Kolkovano vlogo za uvozno dovoljenje** v sosednjo Republiko Hrvaško, kateri priložite tudi soglasje pristojnega občinskega organa občine, v katero nameravate peljati čebele na pašo (oddelek za kmetijstvo), pošljite na naslov: **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede R Hrvatske – UPRAVA ZA VETERINARSTVO REPUBLIKE HRVATSKE, Trg Drage Iblera 9, 41000 Zagreb (priporočeno), odgovorna oseba mag. Matko Brstilo – ☎ (041) 452-055.**

2. Republiška Carinska uprava Slovenije pa je izdala posebno navodilo, v katerem od čebelarja zahteva samo spisek vseh stvari, ki jih začasno izvažata v sosednjo državo (carinski obrazec št. 1), in to v dveh izvodih. Več o tem v naslednji številki.

Vse dodatne informacije o veterinarskih dovoljenjih lahko dobite na Republiški veterinarski upravi Republike Slovenije (dipl. vet. J. Lenič), ☎ (061) 322-197. Lahko pričakujete tudi še manjše popravke tega navodila, o čemer vas bomo obvestili. Problem je predvsem, ker veterinarske službe na mejnih prehodih ponoči ne delajo.

Strokovna služba ZČDS

SESTANEK NA MINISTRSTVU ZA KMETIJSTVO SLOVENIJE TER VLADNIH IN ČEBELARSKIH DELEGACIJ V ZAGREBU

PAVEL ZDEŠAR

Na povabilo ZČDS smo se 17. februarja letos na vodstvu hitro zbrali nekateri čebelarji, ki jim je čebelarjenje v pretežni meri kruh. Pod vodstvom ZČDS smo pripravili izhodišča za sestanek pri ministru za kmetijstvo Jožetu Ostercu in njegovih sodelavcih.

Sestanek je bil 20. februarja letos. Sodelovali so najodgovornejši predstavniki vlade in čebelarstva Slovenije, sestanek pa je potekal brez dlake na jeziku. Udeleženci smo razgalili najpomembnejše probleme čebelarstva in naše prihodnje usmeritve. Na najvišji ravni smo lahko razpravljali o žgočih problemih čebelarstva, jih razvrstili po pomembnosti in se dogovorili za njihovo reševanje. Minister in njegovi sodelavci so pozorno prisluhnili vsem predstavnikom, še zlasti pa čebelarjem.

Vsi skupaj smo spoznali, da je čebelarstvo del kmetijstva in da je v precej nezavidljivem položaju. Ta je tudi posledica neenotnosti in razdeljenosti, saj med seboj premalo sodelujejo. Razvoj čebelarstva je nekako prepuščen naključjem. Namenska sredstva za razvoj čebelarstva so razdrobljena, zato tudi rezultati niso zadovoljivi. Potrebna je nova spodbuda strokovnih kadrov, zato bi se moral postopoma oblikovati ustrezen strokovni vrh. Minister nam ni obljubil sredstev in nas s tem odpravil, saj vsi vemo, da so malhe skoraj prazne, ampak se je zavzel za nekaj sprememb. Določil je rok za izdelavo programov dela vseh dejavnikov v čebelarstvu.

Vlada bo ustvarjala pogoje za razvoj kmetijstva, s tem pa tudi čebelarstva. Iz ministrovih besed smo lahko razbrali, da je pred vrati čas postopnih sprememb in naporov za skladen

razvoj kmetijstva. Tako bo tudi čebelarstvo dobilo ustrezen status in razvojno raven.

Sestanek je pravzaprav pomenil začetek novih usmeritev čebelarstva v naši mladi državi. Začel se je proces prilagajanja organizacijskim oblikam in proces usklajevanja hotenj nove države na kmetijskem, gospodarsko-tržnem ter drugih področjih.

V Zagrebu pa je bil 26. februarja letos sestanek vladnih in strokovnih veterinarskih in čebelarskih delegacij. Pogovarjali smo se o obojestranskem sodelovanju, prevozi, prometu s čebeljimi pridelki, prezimovanju in izkoriščanju čebeljih paš. Slovenske čebelarje smo predstavljali prof. Edi Senegačnik, mag. Franc Javornik in Pavle Zdešar.

Jasno pa je, da pretok ljudi, živali, blaga in storitev ne bo tak, kot je bil, torej brez dokumentov in formalnosti.

Po sestanku smo obiskali še sedež Pčelarskoga saveza Hrvaške, na katerem so nas prisrčno sprejeli. Na lastne oči smo se lahko prepričali o posledicah vojnih razmer za hrvaške čebelarje. Zavzeli smo se za pogostejše stike na najvišji čebelarski ravni ter za tesnejše vsestransko sodelovanje in pomoč. Hrvaškim čebelarjem moramo v tem težavnem obdobju stati ob strani. Najbolj ustrežna pomoč bo prav gotovo pomoč v čebeljih družinah ali rojih. Pomoč naj bi prispevali vsi čebelarji, zlasti pa tisti, ki smo, in kot kaže še bomo, na širnih hrvaških pasiščih pridelali marsikateri sod medu.

Po prihodu v Ljubljano smo se takoj dogovorili za sestanek pri pristojnih na carinski upravi.

VETERINARSKA SVETOVALNA SLUŽBA ZA ČEBELARSTVO NA GORENJSKEM

Mag. ALEŠ GREGORC

Da bi v prihodnje ohranili in spodbujali razvoj čebelarstva pri manjših čebelarjih, ljubiteljih, in pri večjih poklicnih čebelarjih in vzrejevalcih matic, je bila tudi na Gorenjskem organizirana veterinarska svetovalna služba za čebelarstvo.

Na živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju je veterinar svetovalec na voljo za pet gorenjskih občin: Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič.

Program dela veterinarja je namenjen vsem skupinam čebelarjev, cilj njegovega dela pa je izboljšati zagotavljanje zdravstvenega varstva čebel.

Veterinar mora skrbeti za:

- preventivo in zdravstveno varstvo čebel ter
- sodelovanje in pomoč čebelarjem in organizacijam in čebelarjem, ki niso člani čebelarstevskih druženj.

Zdravstveno varstvo čebel:

Skupna naloga čebelarjev in veterinarja je spremljanje in skrb za zdravstveno stanje čebel v čebelarstvih na stalnem mestu in v prevoznih čebelarstvih. Zagotoviti moramo preglednost stanja na terenu ter odkrivati in preprečiti morebitno širjenje kužnih bolezni. Rizične skupine so predvsem čebele v prometu (prevažanje čebel, prodaja) in vzrejalnišča matic, lahko pa tudi čebele, ki niso dobro oskrbovane in zdravljene. Z rednimi letnimi pregledi čebeljih družin na pršičavost in hudo gnilobo čebelje zalege je mogoče ugotoviti povzročitelje kužnih bolezni. Na pasiščih namreč prihaja do aglomeracije čebeljih družin, ki jih pripeljejo z različnih koncev, prisotne pa so tudi čebele domačih čebelarjev. Posamezen primer kužne bolezni se v zelo kratkem času lahko zelo razširi. Z rednimi pregledi čebel v prometu odkrivamo posamezna žarišča bolezni in preprečujemo morebitno okužbo sosednjih čebelarstev.

Na Gorenjskem je aktivnih le nekaj šolskih čebelarstevskih druženj, zato bi na osnov-

nih in ustreznih srednjih šolah lahko oživili tudi to dejavnost. Čebelarje, ki se zanimajo za mentorsko delo z mladino, vabimo k sodelovanju. Skupaj bomo pripravili program, po potrebi pa tudi primeren tečaj.

Prek čebelarstevskih druženj in druženj bomo še naprej načrtno zdravili čebele proti varozi. Tak način organizacije zdravljenja čebel je uspešen, ker le tako lahko zagotovimo, da imajo zdrave družine tudi čebelarji, ki za čebele skrbijo manj odgovorno. Za uresničitev tega dela so zaslužni predvsem zavzeti čebelarji v posameznih čebelarstevskih druženjih.

Delo veterinarja pri čebelah je uspešnejše, če so ob ugotavljanju stopnje obolenosti čebel v panju in kontrole zdravljenja na terenu mogoče tudi laboratorijske diagnostične preiskave čebel. Take možnosti čebelarji na Gorenjskem zdaj imamo, to pa bo vsekakor koristilo razvoju čebelarstva in pridobivanju higiensko neoporečnih čebeljih pridelkov.

Ob pojavu hude gnilobe čebelje zalege ali pršičavosti morajo biti pregledana tudi sosednja čebelarstva, saj je verjetnost prisotnosti kužne bolezni velika.

Rezultati pregleda čebel na nose mavost pa koristijo predvsem čebelarju, saj narekujejo nujnost zdravljenja te zajedavske črevesne bolezni. V naših čebelarstvih nose mavost povzroča predvsem gospodarsko škodo; to zaznava le posredno, saj pride lamo manjše količine medu in drugih pridelkov. Močno nose mavo čebelje družine lahko okužujejo tudi sosednje družine v čebelnjaku in čebele v bližnjem čebelnjaku. Najpogostejši način prenosa bolezni je predstavljeno satja, prenaša pa se tudi prek okuženih napajališč.

Vsak čebelar bi moral spomladi v čebelarstvi sezoni in pred zazimitevjo čebeljih družin vedeti, kakšno je stanje glede nose mavosti čebel. Samo tako je mogoče uspešno uporabiti učinkovita zdravila.

S praktičnimi nasveti o zdravljenju čebel in čebelarji tehnologiji smo na voljo vsem čebelarjem, zlasti pri pojavu nevarne kužne bolezni ali drugih nepravilnosti pri razvoju čebelje družine. Pri veterinarju svetovalcu lahko vsak čebelar dobi tudi potrebna zdravila.

Spremljali bomo tudi vzrejo matic in zdravstveno stanje matic v prometu. V prihodnje bodo med čebelarji bolj cenjene matice s priznanih vzrejališč s potrdilom veterinarja o njihovem zdravstvenem stanju, te pa so tudi regresirane. Na Gorenjskem sta dve registrirani vzrejališči čebeljih

matic: testna postaja Kmetijskega inštituta Slovenije pri Golniku ter vzrejališče in plemenilna postaja na Zelenici, ki jo upravlja Ciril Jalen. Spodbujali in pomagali bomo tudi čebelarjem, ki se zanimajo za tržno usmerjeno vzrejo matic.

Sodelovanje v čebelarjskih organizacijah

V okviru čebelarjskih organizacij bomo sodelovali pri organizaciji posvetov, izobraževanja čebelarjev, obiskov čebelarjskih preglednikov in tistih, ki se zanimajo za biologijo in bolezni čebel, čebelje paše in za ohranjanje našega okolja.

Vprašanja odgovori in mnenja

O NERAZČIŠČENIH VPRAŠANJH NA SEMINARJU O ČEBELJIH PAŠAH

Mag. FRANC JAVORNIK

V osnovni šoli v Polju je bil 22. februarja letos seminar, namenjen problematiki čebeljih paš, napovedovanju, ter odkrivanju in izkoriščanju problemom pri prevozih na pašo.

Uvodno predavanje je imel dr. Ulz, znani čebelar in direktor čebelarjske šole v Gradcu. Že na začetku njegovega predavanja se je izkazalo, da je prvi pogoj za prevažanje čebel in ustrezno izrabo paše neoporečno zdravstveno stanje čebel.

Predavanje je simultano prevajal gospod Dušan Medved. Svoja razmišljanja in sklepe torej opiram na tisto, kar smo čebelarji slišali in razumeli v slovenščini. To pa je že takoj imelo precejšen odmev med čebelarji.

Gospod Ulz je povedal, da v Avstriji sicer imajo manjše težave s skoraj vsemi boleznimi čebel, vendar pa so varozno, nosematovost in pršičavost bolj ali manj odpravili. V zadnjem času se je precej razširila le huda gniloba čebelje zalege.

Za prevoz na pašo ne potrebujejo drugega, kot PREGLED ZIMSKIH ČEBELJIH

MRTVIC. Vsak čebelar, ki prevažna čebele, menda podpiše izjavo, da so njegove čebele zdrave. Na podlagi te izjave lahko svoje čebele prevažna po vsej Avstriji. V tej državi menda tudi pregled čebeljih mrtvic na nosematovost in pršičavost že nekaj časa ni več obvezen.

Ta izjava je prisotne čebelarje močno vznemirila. Avstrija, ki je takorekoč središče Evrope, ima tako liberalne predpise, v Sloveniji pa smo tako nazadnjaški, da ne sledimo evropskim tokovom. Poleg tega pa so pregledi in iskanje dokumentov zelo dragi in nasploh preveč zapleteni.

V Sloveniji se pripravljajo novi predpisi o zdravstvenem varstvu živali in o ukrepih v živinoreji. Ti predpisi bodo urejali tudi zdravstveno varstvo čebel, vzrejo matic, promet s čebelami in druge odnose v slovenskem čebelarstvu. Zato je napočil čas, da pri oblikovanju tovrstne zakonodaje sodelujemo tudi čebelarjski strokovnjaki in čebelarji praktiki, tako da bomo dobili učinkovite, hkrati pa tudi življenjske predpise.

V Sloveniji zdaj za zdravstveno varstvo čebel skrbi sedem veterinarjev, strokovnjakov za področje čebelarstva. To so povečini mladi strokovnjaki, ki so se podiplomsko še dodatno izpopolnjevali na področju bolezni čebel in v čebelarstvu. Nekateri so že magistri ali specialisti, drugi pa se še izpopolnjujejo. Po moje je ta skupina v Sloveniji zdaj najbolj poklicana, da pripravi teze in osnutke predpisov na področju zdravstvenega varstva čebel. Vsi člani te ekipe imajo zgledno teoretično znanje, večina pa se tudi že več let ukvarja s tovrstnim praktičnim delom na terenu. Pri oblikovanju teh predpisov pa mora sodelovati tudi Zveza čebelarstev Slovenije.

Ker smo z osamosvojitvijo Slovenije prestopili prag v Evropo, je popolnoma normalno, da tudi našo čebelarstvo zakonodaja in zakonodajo s področja zdravstvenega varstva čebel prilagodimo evropskim normam in normam naših sosedov. Zato je ta skupina strokovnjakov preučila predpise za čebelarstvo vseh sosednjih in še nekaterih drugih evropskih držav.

V skladu s predpisi sosednjih držav so pripravili osnutke predpisov, tako da se le-ti zdaj povsem ujema s predpisi v sosednjih državah oziroma z evropskimi predpisi.

Trditev g. Ulza, da so predpisi o zdravstvenem varstvu čebel v Avstriji tako preprosti, me je zelo presenetila. Zato sem g. Ulza vprašal, s katero metodo ugotavljajo hudo gnilobo. Odgovoril je, da se obolesti čebelje družine s hudo gnilobo ne da ugotoviti s preiskavo zimskih mrtvic. Ob tem je povedal, da v Avstriji ugotavljajo spore B. larvae v medu ter da jih ugotovijo nekaj let pred izbruhom bolezni. V čebelarstvih, v katerih v medu ugotovijo spore B. larvae, pa ukrepajo preventivno.

Tudi na vprašanje, kje v avstrijskih predpisih je zapisano, da pregled na pršičavost in nosestavost za prevažalce čebel ni obvezen, nisem dobil odgovora, in to niti po vnovičnem vprašanju. Na dolgo in široko pa mi je dr. Ulz pojasnil, da vzorec, vzet januarja, ne more pokazati realne slike o nosestavosti v panju. Tudi pozitiven vzorec v januarju ne dokazuje, da bo ta čebelja

družina nosestava tudi julija, in tudi negativen vzorec januarja ne zagotavlja, da bo ta čebelja družina junija brez noseme. Vendar pa nima pomena pregledovati čebel na nosestavost, če potem ne ukrepamo. Avstrijski čebelarji so menda tako osveščeni, da sami ugotavljajo in zatirajo nosemo v svojih čebeljakih. G. Ulz je še povedal, da čebelar, pri katerem ugotovijo, da prevažajo okužene čebele, plača kazen do 60.000 šilingov.

Vse to, kar je navedel g. Ulz, pa nima prave pravne podlage. Uradni avstrijski predpisi namreč take liberalizacije prevoza čebel ne predvidevajo. Ker odgovorov o tem, da je to tudi uradno uzakonjeno, nisem mogel dobiti, te izjave nimajo nobene teže.

Strinjam se z g. Ulzem, da izvid o nosestavosti čebel še nič ne pomeni in da je treba na podlagi izvida ukrepati. Če so avstrijski čebelarji toliko osveščeni, lahko to samo pohvalimo. Trdno pa sem prepričan, da množica slovenskih čebelarjev ni dovolj osveščena, da bi jim po podpisani izjavi lahko zaupali. Vendar pa imamo v Sloveniji tudi mnogo takšnih čebelarjev, ki bi jim lahko zaupali na besedo.

Na posvetovanju je bilo slišati tudi to, da slovenski čebelarji veterinarjem ne bodo več po nepotrebnem dajali denarja. Mnogi čebelarji si namreč preskrbijo izvid le zato, da lahko prevažajo, ne pa zato, da bi po ugotovitvi bolezni, bolezni tudi zdravili. Proti nosesti ničesar ne ukrenejo, čeprav so dobili pozitiven izvid. Pravi, da se nosema sčasoma sama ozdravi. V najboljšem primeru čebelam dajo malo fumagilina ali kaj podobnega, za zdravljenje bolezni pa ne ukrenejo nič drugega. Za take je denar, ki so ga plačali za pregled, v resnici nepotreben izdatek. Res pa je, da morajo biti izvidi čim hitreje dostopni čebelarju.

Če Slovenci zares mislimo v Evropo, bomo morali upoštevati in izvajati vse evropske predpise, ne pa samo tistih, ki nam ustrezajo. Za čebelarje pa to pomeni ostrejše predpise, njihovo doslednejše izvajanje, tržno gospodarstvo in, na žalost, tudi davke.

ČEBELJE DREVO – EVODIA DANIELI

Inž. agr. TAMIDA PRINČIČ

Evodija je rastlina, doma iz Koreje in Kitajske, kjer poznajo številne vrste, vendar čebelarji najbolj cenijo *E. danieli*, saj najmočnejše medu in dobro prenaša naše podnebje. Rastlina spada v družino rutovk /rutaceae/ in z njo imamo že večletne izkušnje.

Zraste do višine srednje velikega drevesa, je zelo nezahtevna, tako da uspeva celo na kraškem svetu, še bolj pa seveda v rodovitni in bogati zemlji, kjer zraste od 5 do 6 metrov visoko. Drevo je bogato razvejano že na višini metra ali dveh, krošnja je zelo bogata, cvetovi se pojavijo na konicah vej. Zaradi bogatega cvetenja je drevo uporabno tudi kot okras večjega vrta. Les je razmeroma trd, bele barve in uporaben tudi za industrijsko obdelavo.

Cvete zelo močno in dehteče. V našem podnebjju cveti od srede julija do srede avgusta. Zaradi močnega medenja in zato, ker cveti tedaj, ko pri nas ni veliko čebelje paše, je rastlina za čebelarje zelo zanimiva.

Cvetovi so bele do rožnate barve in so združeni v kobulasto grozdasta socvetja. Opirajo se sporadično, tj. eden za drugim, tako da rastlina cveti dalj časa, kar je tudi zanimivo. Po videzu socvetja nekoliko spominja na bezgovo cvetje. V krajih, kjer je evodija doma, uporabljajo posušeno cvetje za zdravilne čaje, podobno kot pri nas lipovo cvetje, tako da ima rastlina tudi zdravilne učinke.

Seme je drobno, črne barve, raznašajo pa ga ptiči. Mlade rastline presajamo šele v tretjem letu, sicer drevo zastane v rasti. Sadi se 30 do 40 cm globoko. Rastlina razvije močno glavno korenino v obliki črke L. Ne prenese svežega hlevskega gnoja, hvaležna pa je za dober kompost, ki ga nasujemo v kar globoko jamo.

Desetletno drevo v bujnem cvetju

Seme kali dve leti ali tudi več.

Spomladi drevo vzbrsti razmeroma pozno, tako da ni občutljivo za pomladanske pozebe, pa tudi jeseni listje dokaj dolgo ostane na drevesu. Mlado drevo začne cveteti po petem letu starosti, raste pa kar hitro, vsako leto 30–40 cm višine.

Pri nas je rastlina še redka, več jo je na Madžarskem, kjer so jo čebelarji zasadili pred leti.

Zgodovina slovenskega čebelarstva

SLOVENSKI ČEBELARJI IN KRANJSKA ČEBELA NEKOČ IN DANES

MARJAN SKOK

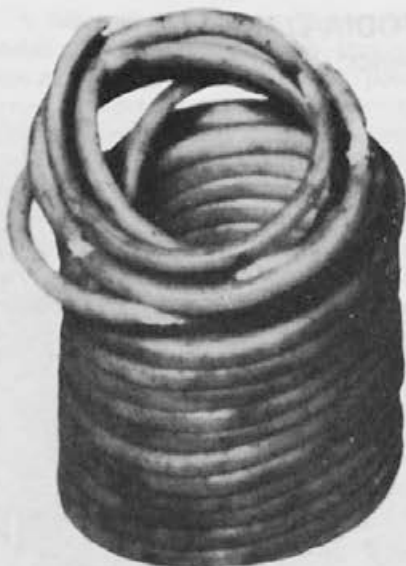
VOSEK

VOSEK KOT SVETILO IN SIMBOL

Vosek, čebelji pridelek za izdelovanje satja, je imel tudi pri Slovencih v srednjem veku posebno mesto. Poleg medu je bil že od Karantanije naprej eden poglavitnih izvoznih artiklov. Simbolno vrednost je vosku dajala krščanska cerkev:

vosek je bil simbol svetega rešenega telesa. Za razsvetljavo sta bila v cerkvah zaradi sombolne vrednosti dovoljena in predpisana le oljčno olje in vosek.

Cerkvam je bil vosek nujno potreben in v bogoslužju so ga veliko porabili. Darovanje voska je bilo hvalevredno dejanje, saj je dajalo upanje

V spiralno obliko zvita svečica

za odkup grehov v onstranstvu. V plemiških testamentih in darovnicah je od 14. stoletja dalje vedno več volil cerkvi v vosku. Vsaj v 15. stoletju so božjepotnim cerkvam romarji že darovali sveče, včasih celo pretaknjene z novci. Zdi se, da je bilo romarsko darovanje sveč v 18. stoletju močno v modi.

Voščene sveče so vse do uvedbe električne luči pomenile najimenoitnejšo razsvetljavo. Vendar pa so svetile le visoki gospodi in bogatašem. Nižje plemstvo in meščanstvo sta uporabljala voščene le ob posebnih prazničnih priložnostih.

V kmečkih domovih se sveče niso nikoli uveljavile kot običajna razsvetljava. Na splošno so svetili tam s trskami, medtem ko so v plemiškem ter bogatejšem meščanskem okolju uporabljali tudi lojene sveče domače izdelave ali lojenke

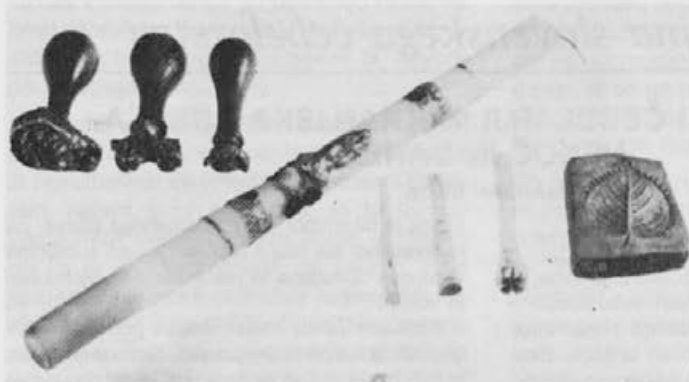
oziroma oljenke s stenjem. Imenitnost razsvetljave z voščenkami so poudarjali tudi okrasno oblikovani svečniki in lestenci. Svetila, namenjena lojenim svečam, so bila praviloma preprostejša.

Poseben pomen so imele blagoslovljene sveče v ljudskem verovanju in v ljudskih običajih. Sveče so blagoslovljali v cerkvi na svečenico, pa tudi ob drugih praznikih.

Blagoslovljena sveča je imela velik pomen tudi ob nevihtah. Takrat so jo prižgali zato, da bi zaščitili dom in polje pred točo in strelo. Prižgano blagoslovljeno svečo so ponekod dali v roke umirajočemu kot simbolično popotnico na drugi svet. V nekaterih krajih so vsi pogrebci hodili za pogrebom s prižganimi svečami. Mrliška sveča je gorela ob umirajočem, ponekod so ob obletnicah prižgali blagoslovljene sveče v spomin rajnim.

V kmečkih domovih sveč niso uporabljali vsak dan, zlasti ne zato, ker je bil vosek predrag. Naj navedem nekaj podatkov:

Med leti 1517–1586 je na Reki en tovor (okoli 170 kg) medu stal 4 dukate, en tovor voska pa, najbrž glede na kakovost, od 18 do 24 dukatov. Ob koncu 16. stoletja je na Kranjskem stal funt voska (okoli 1/2 kg) 20–25 kron, to pa je približno toliko, kot so bile tri dnevne mezde nekvalificiranega delavca. Po podatku iz leta 1692 so na Štajerskem cenili funt voščeni sveč 42 kron, to je približno toliko kot štiri dnevne mezde nekvalificiranega delavca. Leta 1746 je na Štajerskem veljal funt voska 20 kron, toliko kot npr. petdnevni zaslužek lončarskega pomočnika. Sele po odkritju stearina leta 1818 in parafina leta 1830 se je razsvetljava s svečami iz teh nadomestkov v večji meri pojavila tudi v domovih manj premožnega prebivalstva. Vendar le do zadnje tretjine 19. stoletja, ko se je uveljavila razsvetljava s petrolejkami, ki jo je prevzelo tudi kmečko prebivalstvo. Razsvetljavo s petrolejem je v tem stoletju zamenjala električna razsvetljava. Na mnogih

Modeli za krašenje sveč in okrašena sveča.

območjih Slovenije se je to zgodilo šele po zadnji svetovni vojni.

PEČATNI VOSEK

Posebno vrednost je vosku dajalo pečenje. Razne svete relikvije je bilo treba ovrednoti, potrditi in zaščititi, kar so naredili z voščenimi pečati. Najstarejše znane pečatene relikvije na Slovenskem sodijo v 12. stoletje; od tedaj pa vse do 20. stoletja je njihovo število neprestano naraščalo.

Tudi v posvetni rabi višjih družbenih slojev je imel vosek pomembno in ne le utilitarno vrednost. Voščeni pečat je bil sredstvo za overovljanje vseh najpomembnejših in postopoma tudi večine manj pomembnih listin. Pravica pečenja je bila vsaj v srednjem veku poseben privilegij. Najstarejši pečati v zvezi s slovenskimi pokrajinami so na darovnicah nemških vladarjev iz 9., 10. in 11. stoletja. V 11. in 12. stoletju se pojavijo pečati visokih cerkvenih dostojanstvenikov, v začetku 13. stoletja jih je začelo uporabljati tudi višje plemstvo in kasneje še višji ministeriali. V drugi polovici 13. stoletja so se pečati na Slovenskem vse bolj širili, pečati posameznih meščanov pa so bili vse do preloma 13. in 14. stoletja izjemni. Najstarejši pečat obrtnega ceha je omenjen šele v 15. stoletju. Pečatenje z rdečim voskom je bilo od 14. stoletja znak najvišje oblasti: uporabljali so ga deželni knezi, cerkev in tisti, ki jim je bil vladar posebej podaril to pravico. Od 16. stoletja dalje pa se je pečenje z rdečim voskom vedno bolj uveljavljalo, tako da je v naslednjih stoletjih postalo povsem običajno. Pečatenje z rdečim voskom (ki pa ni več čebelji pridelek) se je ponekod ohranilo še dandanes.

VOSEK KOT MATERIAL V UMETNOSTNIH TEHNIKAH

Vosek so s pridom uporabljali tudi v umetnostnih tehnikah. Rabili so ga za izdelovanje podob, pri poslikavanju pirhov, za okraševanje intarziranih delov kmečkih skrinj z raznobarnimi voščeniimi kiti in podobno.

Z dodajanjem barve raztopljenemu vosku je bilo moč doseči presenetljivo nežen inkarnat in zglajena voščena površina je dajala nenavadno mikaven videz polti, kakršnega z drugimi materiali ni bilo mogoče doseči. Zato so iz voska izdelovali predvsem plastične in reliefne človeške like. Ker pa je vosek krhka tvarina, so takšne izdelke največkrat zapirali v steklene okvire, steklene omarice, okrasna in zaščitna ogrođa.

Med temi deli je bilo tudi nekaj nabožnih upodobitev; te so največ izdelovale nune. Njihovi izdelki iz raznih dežel kažejo toliko skupnih potez, da moramo govoriti kar o mednarodnem nunskem slogu. Medtem ko kažejo izdelki posvetnih oblikovalcev včasih precejšnje kiparsko

Iz voska izdelan portret Petronije Rašič.

znanje, pa so nunski izdelki največkrat odlitki. Običajno so bogato dekorirani s tekstilom, čipkami, vezeninami iz tenke žice in podobnim. Ženski samostani na Slovenskem so te umetnoobrtne predmete izdelovali vsaj v 17. stoletju.

Iz srede tega stoletja se je v naravni velikosti ohranil izdelan voščeni Jezušček v rezljani zibelki, namenjen obrednemu božičnemu zibanju v samostanu Klaris v Mekinjah.

SKLEPNA BESEDA

Vosek so uporabljali nekdanj v skoraj vseh obrtniških dejavnostih, v zdravstvu, upravi in drugod. V dolgoletni zgodovini je imel vosek kljub majhni količini glede na količino drugih proizvodov v gospodarstvu pomembno vlogo. Zaradi posebnih pogojev pridobivanja in velikih potreb po njem je slovenskim čebelarjem pomagalo do lažjih pogojev življenja, v času prosvetljenstva pa je bil tudi pomemben vir dohodka. Vosek je bil 5 – 10-krat ali celo večkrat dražji od medu, ki tudi ni bil poceni. Kljub sedanjemu stanju na našem trgu čebeljih pridelkov, ko je prodajna cena voska nižja od prodajne cene medu, upravičeno menimo, da je bil vosek v naši zgodovini pomemben gospodarski dejavnik in slovenski čebelarji se mu moramo zahvaliti za marsikaj. Vosek je za mnoge proizvode še vedno pomembna surovina in dragocen material. To se mora v prihodnosti pokazati tudi pri vrednotenju voska.

Viri in literatura:

1. Gorazd Makarovič: Človek in čebela, Ljubljana, Dunaj 1989, poglavje »Raba in pomen čebeljih proizvodov na Slovenskem«.
2. Leopold Debevec: S čebelami in čebelarji skozi stoletja, Ljubljana 1967.

Iz društvenega življenja

VABILO NA 41. LETNO VOLILNO SKUPŠČINO ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV SLOVENIJE

V skladu z drugim odstavkom 22. člena pravil Zveze čebelarских društev Slovenije in sklepom izvršnega odbora ZČDS, sprejetem 25. januarja 1992, sklicujem 41. redno letno volilno skupščino Zveze čebelarских društev Slovenije. Skupščina bo

V SOBOTO, 11. APRILA 1992, OB 9. URI
v veliki dvorani Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana,
Miklošičeva 24.

Prosimo čebelarske organizacije, da v skladu z 21. členom pravil ZČDS za območje cele občine delegirajo le enega kandidata. Temu naj dajo pooblastilo, da zastopa vse čebelarje v občini.

Ime, priimek in naslov delegata nam sporočite čimprej.

Gradivo za skupščino smo poslali vsem čebelarskim društvom 30 dni pred napovedanim sklicem.

Predsednik ZČDS
Marjan Skok

PRED NAMI JE LETNA VOLILNA SKUPŠČINA ZČDS **MARJAN SKOK**

Spet so minila štiri leta od zadnje volilne skupščine in slovenski čebelarji moramo to obdobje pregledati in ovrednotiti ter izdelati naše programe oziroma opredeliti naše prihodnje delo. Hkrati moramo izbrati tudi naše predstavnike v ZČDS za naslednje 4-letno obdobje. V minulem štiriletnem obdobju sem po odhodu Andreja Petelina z mesta predsednika prevzel to mesto in s tem tudi odgovornost za pravilno in aktivno delo naše čebelarske zveze.

O uspehih in neuspehih minulega obdobja naše zveze, ki kot prostovoljno združenje ljubiteljev čebel obstaja že skoraj stoletje, bom podrobneje poročal na naši skupščini. Zdaj bom predstavil nekaj pomembnejših dejstev in dogodkov, ki so vplivali na nas, nekaj naših odgovorov in dejanj, ki naj bi slovenskim čebelarjem pomagala pri njihovem delu in trženju.

V tem obdobju se je za Slovence zgodilo mnogo novega in odločujočega. Najvažnejši dogodek je, da smo Slovenci dosegli samostojnost in neodvisnost, da smo ustanovili svojo državo. Ta dosežek pa ni bil lahak. Krvni davek, hvala bogu, ni bil velik. Zato pa je večji in dolgotrajnejši ekonomski davek.

To krepko občutimo tudi slovenski čebelarji. Poglavitne težave slovenskih čebelarjev so bile in so še naslednje:

- kupna moč porabnikov medu je zelo padla;
- velik je uvoz poceni medu, posebno v letu 1990, ko so uvozniki v Slovenijo uvozili več kot 1.700.000 kg medu iz Argentine, vzhoda in od drugod; prodaja tega medu na našem trgu ni urejena;

- hude čebelje bolezni, med katerimi se je v zadnjem času zelo razširila poapnela zalega – zanjo pa ni pravih zdravil;
- boji na Hrvaškem, posebno na najboljših hrvaških pasiščih, so slovenskim prevažalcem onemogočili dostop do njih;
- nova meja s Hrvaško precej omejuje pretok blaga in živali, zato tudi čebelarji v prihodnje lahko pričakujemo precej težav;
- stroški za repromaterial, gorivo, zavarovalnine ter razmerje med odkupno ceno čebeljih pridelkov in cenami materialov, ki jih čebelar potrebuje za čebelarjenje, so za čebelarje zelo neugodni;
- odkup medu se je skoraj povsem ustavil;
- tudi gospodarske organizacije, ki so trgovale s čebeljimi pridelki, so v zelo slabem položaju; tako sta npr. Medex in Hmezad pomagala mnogim čebelarjem, marsikaj pa sta na račun čebelarjev tudi dobila. Zdaj sta povsem na tleh – Hmezad je čebelarsko dejavnost zamrznil, zaposleni v Medexu pa delajo samo dva dni v tednu;
- od cesarice Marije Terezije dalje so bili davki čebelarjem neznani, lani pa so jih na novo uvedli, tako da jih bodo morali letos prvič plačati.

V tem času pa nas niso pestile samo težave, saj smo dosegli tudi nekaj uspehov. To so na primer:

- uvedba zaščitne znamke medu slovenskih čebelarjev je bila zelo dobro sprejeta in tudi čebelarji jo sprejemamo z optimizmom;
- dobili smo 7 veterinarskih svetovalcev za delo s čebelarji; pričakujemo občutno boljše sodelovanje med čebelarji in veterinarji;
- naš mesečnik »Slovenski čebelar« je dobil barvno naslovnico;
- izdali smo tri videokasete, dve o čebelarjenju in eno o vzreji matic;
- uveljavlja se znanstveno delo s čebelami na Kmetijskem inštitutu Slovenije (mag. Poklukar, Gregorc), na veterinarski fakulteti (dr. Senegačnik), naši strokovni delavci pa se povezujejo z znanstvenimi in strokovnimi čebelarskimi inštitucijami v Evropi in izven nje;
- izpeljali smo tekmovanja mladih čebelarjev, dosegli smo povečanje števila učnih ur iz čebelarstva v srednjih kmetijskih šolah z 10 na 35 ur; izvedli načrtovana čebelarska posvetovanja v republiškem merilu.

In katere so naloge ZČDS za naprej?

ZČDS bo tudi naprej ostala prostovoljno združenje slovenskih čebelarjev in drugih ljubiteljev čebel. Ob zdajšnjih skromnih možnostih naj bi ZČDS tudi v prihodnje izkazala svojo vitalnost. Zveza si mora še naprej prizadevati za:

- predstavljanje čebelarstva in njegovega pomena s pomočjo javnih sredstev obveščanja, poslanskih in strokovnih zvez;
- tržni red s čebeljimi pridelki; uvoz medu naj bi omejili na normalno količino, uvožen med pa naj bi prodajali v embalaži z jasnimi podatki o uvozniku, izvozu in vrsti medu ter s podatki o analizi medu;
- prevoz čebel na hrvaška pasišča;
- ureditev pašnega katastra in izdelavo pašnega reda, ki je zdaj zelo neurejena;
- enoten zakon o čebelarstvu;
- dobro sodelovanje z veterinarsko službo;
- olajšavo pri registraciji vozil naših prevažalcev;
- ukinitve davkov vsaj manjšim čebelarjem (več kot 90 odstotkov čebelarjev);
- ureditev statusa ČIC na Brdu pri Lukovici; zaradi težkega gmotnega položaja naše mlade države, Zveza ni dobila nobenih dotacij, zato nedokončani objekt sameva ter počasi propada; poiskali bi radi dobrega gospodarja in mu objekt oddali v najem;
- sodelovanje s strankami (SLS, Zeleni Slovenije in druge), ki lahko s svojo usmerjenostjo in delovanjem pomagajo čebelarjem, npr. z razvojem čebelarstva v nerazvitih krajih, pri raziskavi »Čebela in okolje, čebela in moderno kmetijstvo« itd.

Novo vodstvo Zveze bo vsekakor imelo obilo problemov in nalog. Upam, da so se čebelarske organizacije zavedale teže problemov in v organe Zveze predlagale odgovorne in prodorne ljudi, tako da jih bo izvolila tudi skupščina Zveze, 11. aprila 1992. Posamična čebelarska društva so me vnovič predlagala za predsednika Zveze. Če bom izvoljen, bom skušal navedene probleme rešiti v čim večji meri. Zavedam pa se, da brez pomoči članov drugih organov in brez pomoči vseh čebelarjev, tudi poslancev v republiški skupščini, pravih uspehov ne bo. Zato v primeru vnovične izvolitve računam na sodelovanje z vsemi sodelavci, s tem pa tudi na boljše čase slovenskega čebelarstva.

PREDLOG DELOVNEGA IN FINANČNEGA NAČRTA ZČDS ZA LETO 1992

Predlog za sprejem na skupščini ZČDS je sprejel izvršni odbor ZČDS 25. januarja 1992

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

1. Izdajanje strokovnega časopisa Slovenski čebelar – 11 številk letno:
 - ocena stroškov: 2.700.00 SLT, viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS.
2. Kupovanje, razmnoževanje, objavljanje in izposojanje izobraževalnih pripomočkov (literatura, filmi, videokasete, diafilmi . . .):
 - ocena stroškov: 100.000 SLT, viri sredstev: članarina, iztržek, nosilec/izvajalec: ZČDS.
3. Priprava republiškega posvetovanja o sodobnem čebelarjenju v Ljubljani 22. 2. 1992:
 - ocena stroškov: 80.000 SLT, viri sredstev: kotizacija, nosilec/izvajalec: ZČDS.
4. Priprava vsebine in organizacija posvetovanja čebelarških predavateljev za enotnejše izvajanje predavanj po čebelarških društvih:
 - ocena stroškov: 3.000 SLT, viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS, UPK.
5. Priprava tečaja o higienskem minimumu za tržne pridelovalce medu:
 - ocena stroškov: 5.000 SLT, viri sredstev: kotizacija, nosilec/izvajalec: ZČDS, veterinarji-svetovalci.
6. Organizacija tečajev za čebelarje-začetnike v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in tam, kjer bo dovolj prijavljenih:
 - viri sredstev: kotizacija, nosilec/izvajalec: ZČDS.
7. Strokovna in materialna pomoč čebelarškim krožkom in organizacija srečanja in tekmovanja mladih čebelarjev v Žireh:
 - ocena stroškov: 80.000 SLT, viri sredstev: članarina, darila, nosilec/izvajalec: ZČDS, ČD Žiri.
8. Strokovna in materialna pomoč čebelarškemu raziskovalnemu taboru in študentskemu krožku pri ZČDS:
 - ocena stroškov: 500 SLT, viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS.
9. S stalnimi izobraževalnimi akcijami obveščati prebivalce o nujnosti sožitja čebel z naravo in jih vzgajati v boljše porabnike čebeljih naravnih pridelkov:
 - ocena stroškov: 500 SLT, viri sredstev: članarina, prispevki od ZZ, nosilec/izvajalec: ZČDS, TV, radio in časopisi.
10. Izmenjava obiskov na domačih in mednarodnih prireditvah (strokovnih posvetovanjih, razstavah, ekskurzijah itd.):
 - ocena stroškov: 15.000 SLT, viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS in drugi interesenti.

ZDRAVSTVENO VARSTVO ČEBEL

1. Osnovno in dopolnilno izobraževanje čebelarških preglednikov in njihovo večje vključevanje v pomožna veterinarska dela (tam, kjer bodo pokazali zanimanje):
 - ocena stroškov: 15.000 SLT, viri sredstev: dotacija, UPK, nosilec/izvajalec: veterinarski zavodi, veterinarji-pospeševalci.
2. Objava mesečnih navodil za zdravljenje čebel v Slovenskem čebelarju:
 - viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS.
3. Učinkovito in enotno zatiranje čebeljih kužnih bolezni:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS, ČD, RVU, veterinarji-pospeševalci.
4. Prilagoditev veterinarske zakonodaje s področja čebeljih bolezni:
 - nosilec/izvajalec: Zdr. kom. pri ZČDS, RVU, veterinarji-pospeševalci.
5. Stalno spremljanje čebeljih bolezni in sprotno obveščanje pristojnih veterinarskih zavodov in inštitutov za pripravo zdravil:
 - nosilec/izvajalec: Zdr. kom. pri ZČDS, RVU, veterinarji-pospeševalci.

RAZISKOVALNA DEJAVNOST

1. Sodelovanje pri delu selekcijske komisije za priznanje plemenišč:
 - nosilec/izvajalec: KIS, ZČDS, MKGP.
2. Vzpodbuditi raziskovalno delo na področju tehnologije čebelarjenja:
 - nosilec/izvajalec: Komisija za tehnologijo pri ZČDS.
3. Vzpodbuditi raziskovalno delo za ugotavljanje in napovedovanje medenja iglavcev:
 - viri sredstev: namenska sredstva za raziskovalno delo, nosilec/izvajalec: Inštitut za gozdarstvo in lesarstvo, KIS.

4. Vzpodbuditi raziskovalno delo na področju zdravstvenega varstva čebel:
 - nosilec/izvajalec: Veterinarska fakulteta.
5. Vzpodbuditi raziskovalno delo na področju biologije kranjske čebele:
 - viri sredstev: namenska sredstva za raziskovalno delo, nosilec/izvajalec: KIS, BF – oddelek za biologijo.

POSPEŠEVANJE IN GOSPODARJENJE V ČEBELARSTVU

1. Zaposliti ali prerazporediti več pospeševalcev (za tehnologijo in biologijo čebel), ki bodo ne le dobri strokovnjaki, temveč tudi dobri čebelarji:
 - nosilec/izvajalec: MKGP.
2. Regresiranje prodaje matic (6.000 SLT) neposredno vzrejevalcem:
 - ocena stroškov, viri sredstev: dotacija, MKGP, nosilec/izvajalec: KIS.
3. Doseči, da bodo uvoženi medovi ustrezno ocarinjeni in označeni, njihove količine pa razumno določene:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS in ministrstvo za trg in cene.
4. Obveščanje porabnikov o kakovostnem medu in propagiranje nakupa medu, opremljenega z zaščitno znamko:
 - ocena stroškov: 10.00 SLT, viri sredstev: iztržek od ZZ, nosilec/izvajalec: ZČDS.
5. Pravočasno obveščanje čebelarjev o medenju posevkov, grmičja in gozda:
 - nosilec/izvajalec: Medex, KIS, ZČDS.
6. Obveščanje lastnikov večjih nasadov ter cvetočega grmičevja in drevja, naj ne škropijo v cvet:
 - cena stroškov: 1.000 SLT, viri sredstev: članarina, nosilec/izvajalec: ZČDS, KIS.
7. Posredovanje informacij o zahtevah inšpekcijskih služb pri polnjenju in embaliranju čebeljih pridelkov ter pošiljanju le-teh na trg:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS in pospeševalci.
8. Zbiranje in posredovanje informacij o možnem nakupu embalaže, etiket in opreme za polnjenje medu:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS.
9. Svetovanje čebelarjem, ki želijo ustanoviti lastno podjetje ali čebelarsko zadrugo:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS.
10. Tržne pridelovalce čebeljih pridelkov bomo skušali povezati v neko obliko čebelarske pridobitne zadruge ali kooperacije:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS in pridelovalci.

PAŠNI KATASTER

1. Izdelava vegetacijskih kart za posamezna medovita območja v Sloveniji:
 - viri sredstev: namenska sredstva za raziskovalno delo, nosilec/izvajalec: Inštitut za gozdarstvo in lesarstvo.
2. Posodobitev opazovalne službe gozdnega medenja:
 - viri sredstev: namenska sredstva za raziskovalno delo, nosilec/izvajalec: KIS, Medex.
3. Izdelava pašnih katastrov in pašnih redov za posamezna medovita območja na podlagi prvih dveh kart:
 - nosilec/izvajalec: ČD.
4. Prenova pravilnika o pašnem katastru in uporabi čebeljih paš:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS, KIS in MKGP.

ŠIRJENJE MEDOVITEGA RASTLINSTVA

1. Objava v Slovenskem čebelarju, katere medovite rastline je treba saditi in kdaj, kje jih dobimo in koliko stanejo:
 - viri sredstev: namenska sredstva za raziskovalno delo, nosilec/izvajalec: ZČDS in ČD.
2. Z drevesnicami, vrtnarjami in semenarnami se je treba dogovoriti, da bi bila izbira medovitega rastiinstva večja:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS.
3. Čebelarska društva, čebelarske krožke, osnovne in srednje šole, lovška in hortikulturna društva, vzdrževalce rečnih nasipov in gozdarje je treba pritegniti k načrtnemu zasajanju medovitih rastlin:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS.

ORGANIZIRANOST ZČDS

1. Tudi v prihodnje bomo skušali z raznimi ugodnostmi za člane pridobiti čimveč novih čebelarjev v vrste ZČDS:
 - nosilec/izvajalec: ZČDS in ČD.

2. Po sprejemu novega zakona o društvih, bomo pripravili nove predpise, ki bodo urejali združevanje v ZČDS:

– nosilec/izvajalec: ZČDS.

Dokončno bo treba rešiti vprašanje ČIC.

LEGENDA:

MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

UPK – Uprava za pospeševanje kmetijstva

RVU – Republiška veterinarska uprava

BF – Biotehniška fakulteta v Ljubljani

KIS – Kmetijski inštitut Slovenije

PREDLOG FINANČNEGA NAČRTA ZČDS ZA LETO 1992

	Real. 91	Načrt 92	Indeks
Prihodki			
1. članarina/naročnina 92	1.493.280	3.380.000	226
2. lastna prodaja učil in obrazcev	397.259	200.000	50
3. reklame in oglasi	46.971	100.000	212
4. pozitivne obresti	857.897	900.000	104
5. najemnine	–	–	–
6. dotacije	184.090	–	–
7. presežek iz leta 91	–	15.946	–
Skupaj	2.979.497	4.595.946	154
Odhodki			
1. pisarniški material	14.994	20.000	133
2. drobni inventar	8.708	5.000	57
3. električna energija/plin	24.372	90.000	375
4. PTT storitve (znamke, telefon . . .)	10.799	30.000	272
5. komunalne storitve	5.337	25.000	462
6. investicijsko vzdrževanje stavb	8.484	10.000	118
7. izdajanje SČ (SČ, vrečke in PTT)	908.306	2.635.000	290
8. proizvodne storitve (fotokopiranje . . .)	11.909	30.000	250
9. najemnine prostorov (predav., posveti)	2.400	15.000	600
10. druge neproizv. storitve (časop., ogl.)	19.400	80.000	400
11. avtorski honorarji – bruto	227.403	370.000	163
12. pogodbeni dela – bruto	239.841	600.000	250
13. osebni dohodki – bruto	805.315	1.200.000	148
14. reprezentančni stroški	7.783	20.000	260
15. provizije SDK, zavarovalnine . . .	22.476	45.000	200
16. malice in prevozi delavcev	72.500	80.000	111
17. dnevnice in potni stroški	188.345	250.000	133
18. nakup učil, obrazcev in dr. mat.	350.156	400.000	122
19. dotacije drugim (tek. mladih čeb.)	35.022	100.000	285
Skupaj	2.963.550	6.005.000	206

Obrazložitev predloga finančnega načrta:

Zaradi prenizko nastavljenih članarin za leto 1992 bo za realizacijo letnega delovnega načrta zmanjkalo okoli 1.400.000 tolarjev. Tako nizko članarino smo določili na podlagi obljubljenih dotacij, ki jih je predsedniku ZČDS obljubil kmetijski minister. Žal ob sestavljanju tega načrta obljube še niso uresničili.

Dotok članarin je bil sicer hiter, kar pomeni, da je več kot 2500 čebelarjev (ali ena tretjina) vplačalo po 520 SLT (16 DEM), kar je za skoraj 10 DEM manj, kot vsa pretekla leta. Tudi mesečni popravki članarine na 650 SLT v decembru

oziroma 800 SLT v januarju tega stanja ne morejo izboljšati.

Pri obrestih je znesek zgolj verjeten, saj ne vemo, kako se bo obrestna mera med letom spreminjala. Najemnin ne pričakujemo (ČIC ne oddajamo, Zagrebški velesejem pa ima še plačano najemnino s participacijo pri napeljavi centralne kurjave). O dotacijah pa tudi ni ne duha ne sluha.

Vse odhodke smo indeksirali z doseženo stopnjo inflacije in rastjo cen v letu 1991. Povsod, kjer je bilo mogoče, smo načrtovali nižje izdatke. Računi za leto 1992 pa so oblikovali višje po-

stavke pri električni energiji in ogrevanju, telefonskih pogovorih in komunalnih storitvah. Bruto pogodbe, avtorski honorarji in osebni dohodki so izračunani v višini oktobrskih prejemkov z upoštevanjem 50 % rasti od sredine leta 1992 dalje.

Ker večine stroškov ne moremo znižati brez krčenja dosežene organizacije dela v ZČDS, bomo skušali del manjkajočih finančnih sredstev poiskati takole:

– kot posojilo uporabiti sredstva od prodanega čebelnjaka pod Rožnikom;

– ukiniti oz. spremeniti ovojnice za pošiljanje Slovenskega čebelarja;

– ukiniti honorar predsedniku ZČDS in delno nadomestilo z dnevnicami;

– zmanjšati število sej organov ZČDS;

– predčasno bomo skušali zbrati članarino za leto 1992.

Z naštetimi ukrepi bomo (upamo) preživel poslovno leto 1992, ne da bi krnili pravice, ki so si jih s plačano članarino pridobili naši člani.

KONČNI IZLET KROŽKA MLADIH ČEBELARJEV OŠ PREVALJE

Ob koncu šolskega leta 1990–1991 so mladi čebelarji pod vodstvom svojega mentorja obiskali Medexovo opazovalno postajo medenja na Breznici nad Prevaljami.

Opazovalno postajo vodi Rudolf Veber. Mladim čebelarjem je pokazal in pojasnil svoje delo pri opazovanju donosa medu v posebej za to postavljenem AŽ panju na tehtnici.

Mladi čebelarji so z zanimanjem prisluhnili njegovi pripovedi o čebelarskih izkušnjah.

Prvi kranjič je dobil od babice čebelarke, ko je bil star 7 let. Pravili so, da je bil kranjič večji od njega.

Čebelarjenje s kranjiči je njegova ljubezen. Še danes, ko čebelarji že več kot 40 let, ima poleg AŽ panjev še vedno 15 družin v kranjičih. V minulih letih je varoa v Mežiški dolini uničila skoraj 60 odstotkov družin, njegovi kranjiči pa so preživel in dali na desetine rojev za obnovo našega čebelarjenja.

Izlet je bil za mlade čebelarje vsekakor poučen in prijeten.

Na sliki so mladi čebelarji s prvakoma v mlajši skupini Porijem in Brelihom na tek-

movanju mladih čebelarjev Slovenije v Ribnici na Pohorju.

Pri čebelnjaku čepi g. Veber. Tudi hišica z Medexovim opazovalnim AŽ panjem se lepo vidi.

Franc Gornik

RAZGIBANA DEJAVNOST ČEBELARSKEGA DRUŠTVA DRAMLJE

STANKO HERLE

Čebelarско društvo Dramlje nenehno skrbi za razvoj čebelarstva, zlasti pa za strokovna predavanja, za izmenjavo izkušenj med čebelarji in za strokovno literaturo. Prizadevamo si vključiti tudi več novih mladih čebelarjev.

Da bi bila dejavnost pestrejša, organizira društvo tudi strokovne izlete. Tudi septembra lani smo se odločili za izlet in se odpravili na pot.

Najprej smo se ustavili v zelo lepo urejeni Slomškovi čebelarski trgovini v Slovenski Bistrici.

Ko smo vstopili v trgovino, smo bili presenečeni, saj imajo vsega, kar potrebuje čebelar, dovolj. Na zalogi imajo tudi zdravilne čaje in rastline s pohorskih pobočij. Gospodinjama nudijo jedilno olje po nižji ceni, zamenjujejo pa tudi bučnice za olje. V trgovini so nas prijazno sprejeli in nam ponudili čaj, medico in kavo, za spomin pa nam je gospa Slomškova pripela še lepe značke »čebelica«. Zatem smo se odpeljali še k Slomškoveму čebelnjaku v Polskavo, kjer smo si čebelarji izmenjali svoje izkušnje o čebelarjenju

in zdravljenju čebeljih bolezni.

Pod tem prijaznim hribočkom ima g. Slomšek tudi vinograd in vinsko klet, v kateri hrani dobro kapljico, s katero smo sprali naša osušena grla. Izpolnili smo tudi željo ženskega dela udeležencev izleta in se zapeljali v Avstrijo po manjših nakupih. Po vrnitvi iz Avstrije smo se ustavili še v gostilni Fedran, kjer smo naš izlet tudi zaključili.

Vsi si želimo, da bi bilo v letu 1992 še več takih izletov.

DELOVANJE SEVNIŠKEGA ČEBELARSKEGA DRUŠTVA

VIKTOR Kladnik

Decembra lani smo člani sevniškega čebelarškega društva uspešno združili občni zbor s predavanji. Predsednik društva Franc Zagorc je spregovoril o pomenu vzreje matic iz družin brez poapnele zalege; zanje je znano, da imajo nadpovprečni čistilni nagon, ta pa je porok, da se poapnela zalega ne pojavi.

Predsednik komisije za zdravstveno zaščito čebel Blaž Jene pa je povedal, da bi čebelarji morali v boju proti poapneli zalegi bolj uporabljati dezinfekcijska sredstva, manj pa antibiotike, ki lahko pustijo sledi v medu in vosku.

Čebelarstvo društvo ima številne podmladek. Čebelarški krožki delujejo na osnovnih šolah Blanca, Boštanj in Sevnica.

ČD Sevnica je za aktivno delo v Posavju prejelo najvišje slovensko čebelarstvo priznanje – odličje Anton Janša prve stopnje.

Leta 1983 je bila ustanovljena komisija za zdravstveno zaščito čebel, njeni člani pa so čebelarji pregledniki. Uspešni smo bili v boju proti varozi, poapneli zalegi pa še nismo kos. Od leta 1988 uporabljamo proti varozi fluvalinatne paličice. Lanska preverjanja so pokazala minimalno občutljivost zajedavca za zdravilo, osip pa je bil tri do osem varoj na družino. Komisija meni, da bi bilo potrebno zdravilo zamenjati, ker varoa nanj že postaja odporna. Marca letos bomo

čebelje družine vnovič testirali z apistanom in originalnimi PVC trakovi bayvarol (flumetrin). Prof. dr. Jurij Senegačnik in prof. dr. Sulejmanović menita, da uporaba apistanskih in novejših trakov bayvarol ne povzročata poapnele zalege. Razveselila nas je novica, da namerava Republiška veterinarska uprava uvoziti trakove bayvarol.

Uvoz novega zdravila je umesten zato, ker:

1. varoa na flumetrin ni odporna;
2. zdravilo ne povzroča poapnele zalege; zleže se več mladih zdravih čebel, družine so močnejše, zato bo tudi pridelek večji;
3. drago zdravljenje poapnele zalege z antibiotiki in vitaminom C ni več potrebno;
4. isti trak flumetrina lahko uporabljamo dve leti, zato je višja cena upravičena.

Zdravilo naj bi uvozili že v prvi polovici letošnjega leta, da bi čebele zdravili po kostonjevi paši.

Za kritje stroškov uvoza bi lahko porabili tudi neporabljena sredstva za regresiranje matic pri KIS-u iz leta 1990/91, neporabljena sredstva ZČDS, namenjena Apimondiji v Splitu, denarna sredstva pa naj bi prispevala tudi Hmezad in Medex.

Uvoz flumetrina je velik zalogaj za naše društvo. Zaradi njega se bomo morali odpovedati širjenju medovitih rastlin in antibiotikom.

OBVESTILO ČEBELARSKIM DRUŠTVOM IN PREVAŽALCEM ČEBEL

Letos bo v Sloveniji ob obilnejšem lokalnem medenju prihajalo, zaradi zaprtih pasišč na Hrvaškem, do večje koncentracije čebel na pasiščih. ZČDS zato **poziva tako čebelarstva društva kot tudi prevažalce čebel, naj društva ne zapirajo pasišč, ker je paša po zakonu prosta, prevažalci pa naj svoje prevozne čebelnjake postavijo na primerno oddaljena stojišča od domačih čebelarjev po vnaprejšnjem dogovoru z odgovornimi v društvih.** Da ne bo nepotrebnih sporov in hude krvi, bodite eni in drugi strpni in tolerantni. Prevažalci naj upoštevajo predpise o zdravstvenem varstvu čebel, prijavijo društvom dovoz čebel in primerno označijo svoja vozila. Da ne bo prihajalo do neljubih dogodkov, se moramo boljše organizirati in med seboj sodelovati.

VSA DRUŠTVA PROSIMO, DA NAM TAKOJ JAVIJO TOČNE NASLOVE POVERJENIKOV ZA RAZPOREJANJE NA PASIŠČA, DA JIH BOMO LAHKO OBJAVILI V NASLEDNJI ŠTEVILKI NAŠEGA ČASOPISA.

ZČDS

MEDOBCINSKA ZVEZA ČEBELARSKIH DRUŽIN MARIBOR obvešča čebelarje, ki bodo čebele pripeljali na pašo na obronke Pohorja in Kozjaka, da morajo prihod z ustrežno dokumentacijo prijaviti naslednjim čebelarjem:

LOVRENC NA POHORJU: Miha Šlaus, Poljska pot 2, 62344 Lovrenc na Pohorju;

RUŠE: Ignac Vene, Bistrica pri Limbušu 104, 62341 Limbuš, tel.: 062/660-113;

SELNICA OB DRAVI: Ignac Marčun, Vrtna ul. 5, 62352 Selnica ob Dravi;

KAMNICA – BRESTERNICA: Roman Slana, Cesta v Rošpoh 53, 62351 Kamnica, tel.: 062/621-708;

HOČE: Janez Brvar, Ob ribniku 29, 62204 Miklavž na Dravskem polju, tel.: 062/691-941;

RAČE: Franc Gradišnik, Opekarniška 4, 62327 Rače, tel.: 062/608-239;

SLOVENSKA BISTRICA: Karl Štukl, Titova 74, 63210 Sl. Bistrica, tel.: 062/612-295

STUDENCI – PEKRE: Miha Kamplet, Ob plantaži 8, 62341 Limbuš, tel.: 062/634-191;

Feliks Žunec, Kamenškova 10, 62000 Maribor;

SP. KUNGOTA – PESNICA: Darko Korošec, Gačnik 46/a, 62211 Pesnica.

Vse pripeljane čebele morajo biti pred prevozom zdravstveno pregledane in postavljene na dogovorjeno mesto. Čebelar-prevažalec mora tri dni pred razkladanjem pristojnemu veterinarskemu zavodu prijaviti čas in kraj razkladanja oziroma postavitve prevoznega čebelnjaka.

ČEBELARSKO društvo Šempeter obvešča vse čebelarje, ki nameravajo pripeljati čebele na akacijevu pašo, da sprejema pisne vloge do 15. aprila na naslov Čebelarsko društvo Šempeter. Za stroške odgovora mora vlagatelj priložiti poštno znamko v znesku 5 navadnih pisem. Vse informacije Jože Praček, B. Vodopivca 7, Dornberk, ☎ (065) 56-479.

ČEBELARSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA obvešča čebelarje, naj pošljejo pisne vloge za dovoz čebel na pašo najkasneje do 1. maja na naslov, Janez Horvat, Šercerjevo naselje 9, 69000 Murska Sobota.

Za področje **HRUŠICE** in **KALCE:** JANEZ SLABE, Kalce 33, ☎ 741-593

Za področje **MARTINJ HRIB:** FRANC GRUM, Logatec, Notranjska 56

Za področje **LAZE – RAVNIK:** ŠUŠMELJ ALOJZ, Laze 77A, ☎ 741-617

MALI OGLASI

UGODNO prodam zdrave čebele na 10 AŽ satih, ☎ (061) 823-185.

PRODAM več čebeljih družin na AŽ satju, ☎ (064) 67-183.

TAM 5500, predelan za prevoz 60 AŽ, prodam. 4000 DEM, ☎ (061) 261-040, zvečer.

PRODAM 10 zdravih in močnih čebeljih družin na 9 in 10 AŽ satih, ☎ (061) 375-408.

ZARADI bolezni prodam 10 naseljenih AŽ panjev 9-satnih in čebelnjak ter večjo količino lipovih satnikov, ☎ (068) 56-144.

FRANC LAH

Junija 1991 smo se člani čebelarkega društva Središče ob Dravi na ormoškem pokopališču poslovili od našega uglednega in prizadevnega člana Franca Laha. Pokojni Lah je bil rojen leta 1921 v Šalovcih pri Središču.

Kot sin kmečkih staršev se je tudi njegova življenjska pot usmerila v kmetijstvo. Vsa svoja aktivna leta je bil zaposlen pri Kmetijski zadrugi – Jeruzalem Ormož, tu pa je dočkal tudi upokožitev. V čebelarstvo se je vključil leta 1960, ko si je priskrbel 5 čebeljih družin. Z leti je število družin povečal na 15. Zdaj bo zanje skrbela njegova žena. Pokojni Franček je največ zadovoljstva našel pri čebelah. Med člani našega društva je bil priljubljen, zaradi svoje marljivosti, skromnosti in nesebičnosti pa tudi zelo spoštovan. Kljub temu da je v zadnjem času bolezen ovirala njegovo aktivnost, je vedno rad zahajal med člane društva, se udeleževal zborovanj, strokovnih predavanj in drugih čebelarskih prireditev. Vedno je bil po svojih močeh pripravljen pomagati društvu pa tudi posameznikom. To so bile njegove vrline in takšnega ga bomo ohranili v lepem spominu.

Člani čebelarkega društva
Središče ob Dravi

IVAN LOVRENC

Veliko število krajanov in čebelarjev se je februarja 1991 na središkem pokopališču poslovilo od čebelarja-veterana Ivana Lovrenca, rojenega leta 1903 v kmečki družini. V prvi svetovni vojni je izgubil očeta, zato je moral poprijeti za delo na kmetiji, čeprav se je pripravljajl za drug poklic. Hkrati s kmetijstvom je vzljubil tudi čebelarstvo. Ko je bil star 16 let (1919), je bil med ustanovitelji takratne čebelarske organizacije v Središču. Zvest ji je ostal polnih 72

let do svoje smrti. V tem času si je priskrbel AŽ panje, dajal strokovne nasvete drugim članom društva, opravljal različne funkcije v društvu, uspel ohraniti organizacijo med drugo svetovno vojno in še bi lahko našteval njegova prizadevanja v društvu. Za to svoje aktivno in nesebično delo je prejel odličja A. Janša vseh stopenj, društvo pa ga je ob 70. obletnici društva imenovalo za ča-

stnega člana. Pokojni Ivan Lovrenc je čebelaril s 30–40 družinami v vzorno urejenem čebelnjaku, ki je bil delo njegovih rok. Tudi njegove čebele so postale žrtev varoze, vendar zaradi visoke starosti čebelarstva ni več obnavljal. Do zadnjega pa je rad zahajal med čebelarje. Za vse njegovo nesebično delo v čebelarskem društvu smo mu člani hvaležni in takega ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Člani čebelarkega društva
Središče ob Dravi
D. K.

JANKO ROZMAN

Na zadnji dan lanskega leta smo se čebelarji poslovili od našega najstarejšega čebelarja Janka Rozmana iz Bistrice pri Trziču.

Njegova življenjska pot se je začela leta 1910 v Kovorju. Ker je bil rojen kot sin malega kmeta, je imel dovolj možnosti za opazovanje zdravega in naravnega življenja. Kljub temu da je bilo v družini več otrok, se je odločil za šolanje. Zatem je v Trziču opravljal vidnejša dela v finančni stroki. Bil je eden vodilnih finančnih strokovnjakov na področju Trziča.

Ukvarjal se je tudi s čebelarstvom. Najprej je čebelaril doma na kmetiji v Kovorju, potem pa na svojem domu v Bistrici. Član čebelarkega društva je bil več kot pol stoletja. Zadnja leta je bil član upravnega

odbora, več let pa tudi predsednik nadzornega odbora.

Vsa ta leta je nadziral poslovanje društva ter ob zaključku leta podajal svoja poročila. Za lani bodo, žal, morali poročati drugi.

Za vsa njegova prizadevanja in dolgoletno delo v odboru ČD Tržič je prejel odličje Anton Janša III. stopnje. Za vse, kar je dobrega storil v korist slovenskega čebelarstva, se mu čebelarji iskreno zahvaljujejo.

Čebelarji ga bomo ohranili v spominu kot dobrega, vestnega in vzornega čebelarja.

Čebelarsko društvo

Tržič

OSKAR ŠKULJ

Mnogo prezgodaj je odjeknila vest o smrti Oskarja Škulja ml., rojenega leta 1944 v Škofji Loki. Čebelariti je začel pred 18 leti. Čebelaril je z več kot 30 družinami, za katere je vzorno skrbel. Oskar je bil velik ljubitelj narave in čebel in vedno je iskal kaj novega. Ostal bo svetel zglede mlajšim rodovom. Na zadnjo pot smo ga pospremili ob koncu leta 1991.

Čebelarska družina

Škofja Loka

KAREL KIKEC

Novembra 1991 smo se čebelarji ČD Rogašovci za vedno poslovili od svojega dolgoletnega predsednika in ustanovitelja ČD Rogašovci ter izkušenega čebelarja Karla Kikca.

Rodil se je leta 1913 pri Juriju v Prekmurju. Že kot mlad fant je leta 1927 začel čebelariti, hkrati pa si je začel nabirati tudi čebelarsko znanje. Po vojni je svoje čebelastvo obnovil. Kot vzoren čebelar se je aktivno vključeval v delo za napredek čebelarstva na našem področju. Skupaj z drugimi čebelarji je leta 1948 sodeloval pri ustanovitvi Čebelarske družine Rogašovci in bil izvoljen za prvega predsednika. Družino je vodil polnih 33 let. Marsikateremu čebelarju je bil svetovalec in učitelj.

Na občnem zboru leta 1988 je bil izvoljen za častnega predsednika naše čebelarske družine. Za njegovo aktivno in požrtovalno delo v čebelarski organizaciji je prejel odličje Anton Janša II. in I. stopnje.

S praporom ob grobu smo se čebelarji poklonili spominu in delu vzornega čebelarja. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Čebelarska družina Rogašovci

MAKS FOJKAR

Zelo nas je prizadela vest o smrti Maksa Fojkarja. Rodil se je leta 1914 v Škofji Loki. Kot mladi pedagog se je najprej zaposlil v Lučinah v Poljanski dolini. Zaradi naprednega duha je bil leta 1941 izseljen z družino v Srbijo. Kmalu je začel sodelovati z NOB ter leta 1944 stopil v 17. udarno brigado. V njej je sodeloval vse do osvoboditve. Maks je bil tudi velik ljubitelj narave in čebel. Resneje je začel čebelariti leta 1952 z okoli 20 AŽ panji. Bil je delaven in rad je tudi pomagal, kjer je bilo potrebno. Za svoje delo je prejel tudi odličje Anton Janša II. stopnje. Za njim je ostala vrzel, ki je ne bo mogoče nadomestiti.

Čebelarska družina

Škofja Loka

MARTIN VRŠNIK

Zadnji dan starega leta je umrl član naše družine Martin Vršnik.

Rodil se je leta 1906 pri Robanu v Robanovem kotu. Čebelaril je že njegov oče, čebelarstvo na Robanovi domačiji pa ni zamrlo, saj sta ga nadaljevala sinova Martin in Franc. Martin se je po drugi svetovni vojni poročil na kmetijo Potočnik. Tam je zgradil čebelnjak in uspešno čebelaril z okrog 30 panji.

Bil je ustanovni član Čebelarske družine Solčava leta 1954. Delal je v upravnem in nadzornem odboru. Za prizadevno delo je prejel odličje Anton Janša III. stopnje. Delo v čebelarstvu bodo nadaljevali njegovi trije sinovi.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Čebelarska družina Solčava

Mali oglasi

PRODAM nove panje 10-satarje, ☎ (061) 481-574.

V SEZONI potrebujem pomoč pri točenju medu in prevozih čebel. Dogovor v večernih urah, ☎ (061) 266-123.

PRODAM 8 čebeljih družin na 5, 9 in 10 satih AŽ, ☎ (061) 787-503 od 18. do 19. ure.

PRODAM 20 AŽ in 5 LR desetsatnih panjev s čebelami ter 50 novih AŽ in 30 LR panjev. ☎ (061) 781-082 dopoldan, 781-180 popoldan ter sobota in nedelja.

PET panjev AŽ 10-satarjev z lepimi družinami ugodno prodam, ☎ (061) 447-079.

PET panjev sedemsatarjev ugodno prodam, ☎ (061) 314-879 po 19. uri.

PRODAM TAM 2001 za 48 družin brez čebel in nove panje 9- in 11-satarje. Cena po dogovoru, ☎ (061) 264-926.

PRODAM TAM 5000 z 48 novimi AŽ panji na 10 satov brez čebel. Kamion je zelo dobro ohranjen s posteljo, ☎ (062) 31-046.

PRODAM več čebeljih družin. Tomaž Štular, Zg. Bela 18, Preddvor.

PRODAM 40 močnih čebeljih družin na 4, 7 in 9 AŽ satih. Anton Vogrinc, Jereslavc 18, Kapele, ☎ (0608) 68-330.

PRODAM 10 čebeljih družin na AŽ satju, ☎ (069) 23-806.

PRODAM 25 čebeljih družin v AŽ satju. Antončič, Gaberje – Dobova, ☎ (0608) 67-328.

PRODAM 20 čebeljih družin na 7 satih, ☎ (061) 59-559.

PRODAM več družin na AŽ in LR satju, ☎ (0608) 68-315 v večernih urah.

ZARADI STAROSTI prodam do 20 čebeljih družin na AŽ satju s panji ali brez, ☎ (0608) 70-107 Rankel.

PRODAM večje število zdravih in močnih čebeljih družin na 9 in 10 AŽ satih skupaj s skoraj novimi panji, ☎ (067) 51-324.

PRODAM 50 čebeljih družin z mladimi maticami. Jože Kovač, Predoslje 131a, Kranj, ☎ (064) 242-837, zvečer.

PRODAM 20 čebeljih družin s skoraj novimi žnidaršiči na 10 satih ali zdrave čebele na satju, ☎ (061) 446-849 ali (061) 851-876.

V ČEBELNJAK sprejemem (na pašo) do 16 AŽ panjev, ☎ (063) 842-083.

PRODAM več družin na AŽ satju. ☎ (064) 75-386.

ZOBČALNIKE za žico v satnikih lahko kupite ali naročite po pošti na naslovu: Anton Gerkišič, Malgajeva 9, 61000 Ljubljana, ☎ (061) 310-870.

PREVOZNI čebelnjak za 36 panjev zastava 615 B prodam. Obnovljen motor in ojačano vzmetenje. Vozen z B kategorijo, ☎ (061) 441-682.

PRODAM enoosno prikolico za prevoz 10 AŽ panjev, kontejnerske oblike, lahko z več kontejnerji in dodatni prekucni kason, ki se montira na obstoječo prikolico, ☎ (061) 667-319.

ZELO ugodno prodam TAM 5500, vozen, dolžina karoserije 4,80 m, ☎ (067) 55-664 zvečer.

PRODAM večjo količino novih AŽ 10-satnih panjev in čebeljih družin s panji, ☎ (067) 51-397.

PRODAM 24 osmukalnikov za AŽ panje, ☎ (061) 273-137.

PRODAM čebelje družine na 7 in 10 AŽ satih brez ali s panji, ☎ (061) 219-409 ali zvečer (061) 225-676.

PRODAM prevozni čebelnjak TAM 4500, obnovljen za prevoz 60 AŽ panjev, Peter Vukojevič, Ul. Marije Draksler 14, Ljubljana.

PRODAM 10 7-satarjev s selekcioniranimi maticami, ☎ (064) 631-027.

UGODNO prodam 15 čebeljih družin v rabljenih AŽ 10-satnih panjih ali brez, ☎ (0608) 33-606.

PRODAM TAM 5500 za prevoz 66 AŽ panjev, 10 novih AŽ panjev in točilo na 4 sate. Darko Sovdat, Primalnik 44, Kobarid.

TRILETNA čebelna drevesa evodije prodam, ☎ (061) 372-176.

PRODAM naseljene AŽ panje, pekače za izdelavo AŽ satnic ter prazne AŽ panje po 600 SLT. Klenovšek, ☎ (0608) 82-203.

TAM 2001, preurejen v prevozni čebelnjak za 48 AŽ panjev, prodam, ☎ (061) 485-669.

PRODAM 15 čebeljih družin. Stane Kozina, Oretnekova 12, Kranj, ☎ (064) 216-479.

PRODAM 15 čebeljih družin v AŽ 9-satnih panjih z ali brez čebel. Ivan Kodran, Kranj, ☎ (064) 310-505.

PRODAM nekaj čebeljih družin. Pančur, Olševc 19, Kamnik.

PRODAM čebelje družine na 5, 7 in 10 satih, ☎ (068) 73-486.

UGODNO prodam TAM 5000 za prevoz 60 AŽ panjev, ☎ (065) 65-786.

PRODAM čebelje družine na 5 satih AŽ prašilčki. Pavel Zaletel, Trpinčeva 94, Ljubljana.

PRODAM 66 naseljenih AŽ panjev in kamion za prevoz čebel. ☎ (061) 266-488.

PRODAM večje število čebeljih družin AŽ s panji ali brez. Mlado satje, ☎ (062) 774-907 Ptuj.

PRODAM 20 naseljenih AŽ 9-satarjev in 12 prašilčkov 5- satarjev s čebelami ali samo družine, ☎ (0608) 61-271 v službi.

PRODAM TAM 5000, 40 AŽ naseljenih 10-satarjev, 80 AŽ nenaseljenih 10-satarjev in 6- ter 4-satno točilo. ☎ (069) 26-409.

IZDELANO satje kupim, ☎ (061) 447-616.

LIPOVE satnike AŽ in pet čebeljih družin na AŽ satju prodam. Kordež, ☎ (064) 403-611 zvečer.

PRODAM večje število čebeljih družin na 9 ali 10 AŽ satih z ali brez panjev. Kličite po 20. uri, ☎ (065) 24-877.

8 AŽ panjev desetsatarjev skupaj z ličnim vrtnim čebelnjakom, lahko tudi brez, ugodno prodam. ☎ (061) 712-938.

TAM 5500 v solidnem stanju in registriran, prirejen za 62 AŽ panjev in 6 prašilčkov poceni prodam. ☎ (061) 267-250 v večernih urah.

PRODAM veterinarsko pregledane družine na 10 satarjih ali v dobro ohranjenih AŽ panjih. ☎ (061) 267-250.

KUPIM čebelji vosek, ☎ (064) 242-331, lvo.

PRODAM večje število družin na 10 in 9 satih AŽ s panji ali brez, ☎ (065) 24-877 po 20. uri Bratina.

PRODAM 24 AŽ panjev na 10 satov, ☎ (061) 662-486, Smole, lg.

VODSTVA čebelarских družin obveščam, da sem za simbolem znesek pripravljen odstopiti računalniški program za vodenje evidence članstva (statistika, pisanje vabil itd.). Informacije: Darjan Korošec, Travniška 30, 62310 Slovenska Bistrica.

TRGOVINA FLORA, Stara cerkev 4 (Kočevje), odkupuje vosek in vam v zameno proda satnice in nekatere druge čebelarске potrebnosti. Na zalogi imamo razno cvetje, lončnice, razna semena in vrtna orodja ter sadno drevje in okrasno grmičevje. ☎ (061) 853-662.

ZOBČALNIKE KOVINSKE za nazobčanje žice v satnikih lahko kupite po zelo ugodni ceni 600 SLT. Pošljem vam jih tudi po povzetju, k ceni pa prištejem poštnino. Naročila sprejemam na ☎ (0601) 77-132, Anton Skok, Čemšenik.

PRODAM čebelje družine na 5, 7 in 10 satih in prevozni čebelnjak TAM 5500 z 66 AŽ pasnji. ☎ (068) 73-486.

MAZILO ZA LAJŠANJE POSLEDIC PRI PIKIH ČEBEL

GEL – ALOE VERE je odličan za blaženje posledic pikov čebel, komarjev itd., za celjenje opeklin, ran in drugih poškodb kože, saj pospešuje razvoj in obnovo celic. Aloa Vera je poznana kot čudežna rastlina – kaktus že 3000 let. Naročila in informacije na ☎ (061) 343-922.

NUDIM usluge pri določanju najboljšega mesta za čebelnjak ali stojišče na osnovi radiestezijskega merjenja zemeljskega žarčenja. ☎ (061) 213-445.

MIZARSTVO KRŽE – z dolgoletno tradicijo – VRHNIKA

Izdelujemo kakovostne AŽ panje po konkurenčnih cenah. Panji so iz kakovostnega smrekovega lesa in rogljičeni (cinkani). Satniki so iz lipovega lesa in vrtani za žičenje. Desetsatne AŽ panje lahko dobite takoj, za ostale vrste panjev tipa AŽ pa sprejemamo naročila.

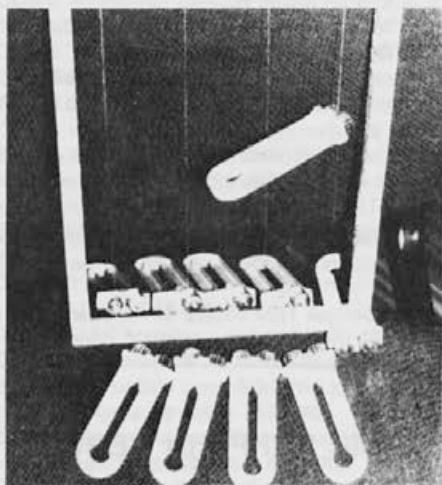
Franc Krže, Idrijska 3, 61360 VRHNIKA, telefon (061) 751-317.

NOVO!

NOVO
NA SLOVENSKEM TRŽIŠČU

NOVO!

ZOBČALNIK ZA ŽICO ZA ŽIČENJE SATNIKOV

UPORABA:

Z zobčalnikom nazobčamo in s tem napnemo žico v satniku tik preden vtremo žico v satnico. Žico napeljemo v satnik, ne da bi jo preveč zategovali. Žico nazobčamo z zobčalnikom tako, da jo vstavimo med nazobčani kolesci, ki ju nato stisnemo skupaj s pritiskom na plastični ročaj. Ročaj držimo pravokotno na satnik in žico ter povlečemo navzdol.

Z nazobčanjem žice le-to ustrezno napnemo, s tem pa je satnica bolje pritrjena na žico in se zato mlado satje pri točenju manj lomi in ne seseda pri prevažanju na pašo.

Žico lahko napnemo, jo nazobčamo in vtremo satnice že pozimi in nam ni potrebno čakati na čas, ko čebele prično graditi satje. Nazobčana žica je elastična in zato je tudi satnica bolj prožna.

Zobčalnik je orodje za vsakega čebelarja, tudi majhnega, saj olajša delo in izboljša trdnost satja. Zobčalnik lahko nabavite v vseh trgovinah s čebelarским priborom v Sloveniji in po povzetju na telefonu (068) 21-083.

Proizvajalec
Stane Štampelj, Ločna 38 a,
Novo mesto

PRIJAVITE TEKMOVALNE EKIPJE ZA SREČANJE IN TEKMOVANJE MLADIH ČEBELARJEV V ŽIREH

Obveščamo čebelarke kroške oziroma njihove mentorje, da čimprej prijavijo ekipe za tekmovanje mladih čebelarjev, enako kakor lansko leto. Najkasneje pa do 25. aprila, na Zvezo čebelarskih društev Slovenije, Cankarjeva 3, Ljubljana. Pogoji so enaki kakor lani. ČD ŽIRI nam še ni sporočilo točnega datuma tekmovanja (ali 16. ali 23. maja), zato bomo točen datum, uro in naslov šole v Žireh objavili v peti številki Slovenskega čebelarja.

Komisija za čebelarski naraščaj

TEČAJI ZA ČEBELARJE ZAČETNIKE

Zveza čebelarskih društev Slovenije bo letos spet organizirala tečaj za čebelarje začetnike s poudarkom na praktičnem delu. Tečaje bomo organizirali tam, kjer bo največ prijavljenih kandidatov. Tečaji bodo štiridnevni – dve soboti in dve nedelji. Cena tečaja je 2.000,00 SLT. Vsi, ki se zanimata za tečaj, se lahko pisno ali po telefonu javita na naslov ZČDS, Cankarjeva 3, 61000 Ljubljana, telefon (061) 210-992. Tečaji bodo maja in junija. Položnico in obvestilo o kraju in datumu tečaja vam bomo poslali naknadno.

ZČDS

MIZARSTVO DOBNIKAR

IZDELUJEM AŽ panje od 9S do 12S, prašilčke od 5S do 7S, LR nakladne panje in smukalnice za cvetni prah. Aleš Dobnikar, Visoko 93, Visoko, ☎ (064) 43-007.

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO

Izdelujemo po ugodnih cenah:

- vse vrste točil iz aluminija ali nerjaveče pločevine
- stroje in pripomočke za odkrivanje satja
- parke kuhalnike voščin
- posode iz nerjaveče pločevine
- usipalnice
- ostali čebelarski pribor

ANTON LOGAR Zupanova 1, 64208 Šenčur, telefon (064) 41-663, 43-123
SE PRIPOROČAMO!

MALI OGLASI

TAM 5500 za 66 AŽ panjev z ležiščem nad kabino prodam, ☎ Kocen, (067) 76-552.

POCENI prodam atestiran TAM 110 za prevoz čebel in 430 do 60 naseljenih AŽ 10-satarjev. ☎ (068) 42-827, zvečer.

PRODAM 5 čebeljih družin na AŽ satju, ☎ (064) 70-534, Freljih.

POCENI prodam TAM 60A5 za prevoz čebel za 32 AŽ panjev z atestom, registriran. Anton Kraljič, Lahova pot 35, Ljubljana.

PRODAM 6 čebeljih družin na AŽ satju. Franc Homar, Sp. Gameljne 69, Šmartno pri Lj.

UGODNO prodam vlačilec TAM 170 z 90 AŽ panji 11-satarji, ☎ (061) 579-605.

PRODAM TAM 125 T12, registriran do 30. 4. 92 za 78 AŽ panjev, ☎ Matija Perša (069) 61-511.

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA

Slovenska zadrúžna kmetijska banka
je banka za dobre gospodarje, za nov
čas in nove razmere.

Nadaljujemo tradicijo nekdanjih zadrúžnih
hranilnic in posojilnic ter tradicijo navezanosti
na slovensko zemljo.

Predvsem podpiramo zlasti razvoj zadrúžništva
in kmetijstva ter oblikovanje novega modela
slovenskih kmetij.

Podjetjem in občanom nudimo bogate
možnosti za sodelovanje na tolarskem in
deviznem področju. Zagotavljamo
popolno varnost naložb.

Poslujemo po sodobnih načelih in s posluhom
za vsakega komitenta.

Dobre gospodarje vabimo k odkupu delnic,
saj te pomenijo gospodarnost, varnost in
dobro naložbo.

ZADRUŽNA BANKA – PRAVA KAŠČA ZA VAŠE SADOVE

APIS M & D. D.O.O.
MARKO DEBEVEC
ČUŽA 7
61360 VRHNIKA
telefon: (061) 751-282

PRIZNANO VZREJEVALIŠČE MATIC, MARKO DEBEVEC, VRHNIKA,

sprejema prednaročila za kakovostne, izbrane in označene matice kranjske pasme. Maja nudimo tudi čebelje družine na pet in sedem satov.

OBVEŠČAMO VSE ČEBELARJE IN ČEBELARSKA DRUŠTVA,

da izdelujemo hladno valjane, nelomljive satnice vseh dimenzij:

- satnice izdelamo (predelamo) iz vašega voska,
- urejeno imamo vso dokumentacijo in pogoje za izdelavo,
- satnice izdelujemo na novih sodobnih strojih, velikost celic popolnoma ustreza naši kranjski čebeli,
- vosek steriliziramo v oljnih sterilizatorjih pri 120 °C,
- priporočamo vam, da se za nakup satnic dogovorite v okviru čebelariskih društev (ugodnejša cena), po dogovoru pridemo po vosek sami,
- iz enega kilograma voska izdelamo po dogovoru od enajst do trinajst AŽ satnic,
- cene za predelavo voska v satnice so v predsezoni, to je do konca februarja 1992, zelo ugodne, in sicer od 50 do 60 SLT od enega kilograma voska ali po dogovoru pri večjih količinah,
- prekuhavamo stare vosčine.

LETNA ČLANARINA ZČDS ZA LETO 1992 ZNAŠA 1.300,00 SLT (PLAČANA V APRILU 1992)

Članarino ZČDS plačajte skupaj z društveno članarino blagajniku vašega društva.

Časopis Slovenski čebelar je ustanovilo »Slovensko čebelarstvo za Kranjsko, Štajersko Koroško in Primorsko« leta 1898.

Izdaja ga Zveza čebelariskih društev Slovenije, Cankarjeva 3/II, 61000 Ljubljana, tel.: (061) 210-992.

Časopis izhaja v Ljubljani vsakega 1. v mesecu in je oštevilčen z zaporedno številko meseca. Časopisni (izdajateljski) svet sestavljajo: Andrej Dvoršak, Ivan Esenko, mag. Franc Javornik, inž. Ervin Kuhar, dipl. oec. Aleš Mižigoj, inž. Janez Poklukur.

Uredniški odbor sestavljajo: prof. Janez Mihelič, inž. Jože Babnik, Andrej Dvoršak, mag. Franc Javornik, inž. Janez Poklukur in Pavle Zaletel.

Glavni in odgovorni urednik: prof. Janez Mihelič

Lektorica: prof. Nuša Radinja

Letna naročnina za nečlane znaša za leto 1992 1.400,00 SLT. Posamezna številka pa stane 110,00 SLT.

Članarina, skupaj z naročnino za Slovenski čebelar je 1.300,00 SLT.

Člani imajo pravico do enega brezplačnega oglasa do 20 besed v tekočem letu, vsako nadaljnjo besedo pa plačajo po veljavnem ceniku za splošne oglase.

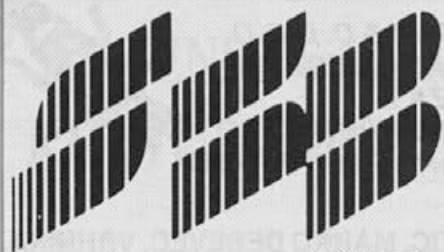
Cene reklamnih oglasov: cela stran na ovitku 50.000,00 SLT, v sredini 40.000,00 SLT, pol strani 26.000,00 SLT, četrt strani 14.000 SLT. Popust pri ceni za 3- do 5-kratno objavo je 10 odstotkov, za 6- do 10-kratno objavo 20 odstotkov, za letošnje objavo 30 odstotkov. Cena splošnih oglasov je 20,00 SLT za besedo, enaka cena velja tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 40 besed.

Številka tolarkega žiro računa pri SDK v Ljubljani je: 50101-678-48636.

Po mnenju Ministrstva za informiranje Republike Slovenije (23/39-92) šteje mesečnik Slovenski čebelar med proizvode informativnega značaja, iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Tiska Tiskarna KURIR Ljubljana, Ljubljana, Parmova 39

Rokopisov in nenaročenih fotografij ne vračamo.

SKB BANKA D.D.

*Več
kot
partnerji,
več
kot
banka*

SKB BANKA D.D.

Ajdovščina 4

Telefon: (061) 132-132

Telefax: (061) 314-549